Ազգ
Azg
12 ՄԱՅԻՍ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 85 (3251)

Հայրապետական ուխտագնացություն Երուսաղեմ

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը շուրջ ութսուն ուխտավորների հետ հայրապետական ուխտագնացության կմեկնի Տերունի Սրբավայրեր:

Նորին Սրբությունը ուխտավորների հետ Սրբոց Հակոբյանց վանքում «Հրաշափառ»-ի հանդիսավոր արարողությամբ կընդունվի Երուսաղեմի հայոց պատրիարք Ամենապատիվ Տ. Թորգոմ արքեպիսկոպոս Մանուկյանի եւ Սրբոց Հակոբյանց գինվորյալ միաբանության կողմից: Ուխտավորները կայցելեն քրիստոնյաների համար նվիրական սրբավայրեր, ինչպես եւ Հոլոքոստի թանգարան:

Ուխտավորների խմբում են Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբաններ, ՀՀ կառավարության անդամներ, ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ, գիտության, կրթության եւ մշակույթի գործիչներ, Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմից բարերար, եկեղեցասեր հայորդիներ:

ԱՄՆ-ը Վրաստանի՞ն է տվել «գունավոր հեղափոխություններ» արտահանելու «առաքելությունը»

Սաակաշվիլի. «Այսուր ֆանատիկոս չէ: Կխանեմ, նա այլեւս ընդդիմության հանրահավաքը դաժանաբար ցրելու հրաման չի տա, ինչպես 2003 թ.»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Մ. Նահանգների նախագահը Թբիլիսիի Ազատության հրապարակում իր ելույթում Վրաստանն անվանեց ոչ միայն «ազատության փարոս» տարածաշրջանում եւ ողջ աշխարհում, այլեւ անուղղակիորեն ակնարկեց տարածաշրջանի այլ երկրներ «գունավոր հեղափոխություններ» արտահանելու նրա «առաքելությունը»:

Ջորջ Բուշը եւ Միխայիլ Սաակաշվիլին «վարդյա հեղափոխությունն» աշխարհի այլ մասերում տարածելու հնարավորության մասին արտահայտվել էին դեռեւ 2004 թ. փետրվարին: ԱՄՆ-ի եւ Վրաստանի նախագահների հանդիպումից հետո Սպիտակ տան տարած հաղորդագրության համաձայն Բուշն ասել էր. «Նախագահը (Սաակաշվիլին) եւ ես քննարկել ենք «վարդյա հեղափոխությունն» աշխարհի այլ մասերում տարածելու հնարավորությունը»:

2005 թ. մայիսի 10-ին Թբիլիսիում երկու երկրների նախագահներն էլ ավելի ակնառու դարձրին վրացական սցենարը տարածաշրջանում եւ ամբողջ աշխարհում տարածելու հավանականությունը: Ընդհանուր առմամբ Բուշի Վրաստան կատարած այցից տպավորություն էր ստեղծվել, որ ԱՄՆ նախագահը հենց կովկասյան այս հանրապետության օրինակով է փորձելու վերջ դնել ավտորիտար վարչակարգերին:

Տես էջ 5

ԵՄ ԸՆԴՈՒՆՎԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Թուրքիան պիտի ճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը

ՓԱՐԻԶ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Մինչեւ ԵՄ ընդունվելը Թուրքիային անհրաժեշտ է 15, գուցե եւ 20 տարի, հայտարարել է Ֆրանսիայի արտաքին գործերի նախարար Միշել Բառնիեն: Ըստ նրա, որպեսզի Թուրքիան ընդունվի ԵՄ, նրան անհրաժեշտ է պաշտոնապես ճանաչել 1915 թվականի հայոց ցեղասպանությունը: Թուրքիայի ԵՄ անդամակցության հարցը այսօրվա եւ եվրոպական Սահմանադրության ընդունման օրվա, մայիսի 29-ի, թեման չէ», հայտարարել է Բառնիեն: «Երբ անգամ 15-20 տարի անց սկսվեն Թուրքիայի ԵՄ ընդունելության բանակցությունները, ապա առանց Հայոց ցեղասպանության ճանաչման Թուրքիան չի կարողանա դառնալ ԵՄ անդամ», նշել է նա: Ըստ նրա, հարկավոր է հաշվի առնել եւ այն փաստը, որ անգամ միայն Ֆրանսիայի Սահմանադրությամբ անհրաժեշտ է հանրաքվե անցկացնել Թուրքիայի ԵՄ ընդունելության վերաբերյալ: Նա նաեւ նշել է, որ թուրքերը պետք է գիտակցեն, որ ոչ թե ԵՄ-ն է ցանկանում միավորվել Թուրքիայի հետ, այլ Թուրքիան է ցանկանում միանալ ԵՄ-ին:

Հակառակ սպառնալիքներին Ստեփան Դեմիրճյանի հանդիպումը տեղի է ունեցել

Երեկ կույրերի միության մշակույթի տանը տեղի է ունեցել Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Ստեփան Դեմիրճյանի հանդիպումը կուսակցության ակտիվի հետ, հակառակ առավոտյան Կենտրոն համայնքի ոստիկանության սպառնալիքների, թե միեւնույն է, իրենք խոչընդոտելու են եւ թույլ չեն տալու հանդիպման կայացումը: Ստեփան Դեմիրճյանի հավաստմամբ, հանդիպումը կազմակերպվել է իրավական կարգով, եւ ոստիկանությունը որեւէ հիմք չի ունեցել արգելելու: Դեմիրճյանի գնահատմամբ՝ իրողությունը բերում է մեկ եզրահանգման. «Այս կամայականությունը վախի արտահայտում է: Սա նշանակում է, որ արդեն վախենում են կուսակցական ակտիվի հետ դահլիճային հանդիպումներից անգամ»: ՀԺԿ-ի ղեկավարի գնահատականով, հանդիպումը ոչ միայն կայացել, այլեւ հաջող ընթացք է ունեցել:

Ն. Պ.

Ռուսաստանյան «Սիստեմա տելեկոմ» հոլդինգը կգնի՞ «Արմենտելը»

Ռուսաստանյան «Սիստեմա տելեկոմ» հոլդինգը, որը ներառում է ՄՏՍ բջջային օպերատորը, չի բացառում «Արմենտել» ընկերությունը ձեռք բերելու հնարավորությունը: Ինչպես հաղորդում է «Մեդիամաքս» գործակալությունը, «Սիստեմա տելեկոմի» գլխավոր տնօրեն Վլադիմիր Լագուտինը ռուսաստանյան «Վեդոմոստի» թերթին տված հարցազրույցում ասել է, որ ընկերությունը «մտածում» է «Արմենտելը» ձեռք բերելու մասին:

Լագուտինը նաեւ նշել է, որ «Սիստեմա տելեկոմը» հետաքրքրություն է ցուցաբերում նաեւ Վրաստանում եւ Ադրբեջանում գործող Magticom-Azercell բջջային օպերատորների նկատմամբ, եւ խոստովանել է, որ ՄՏՍ-ի ռազմավարական նպատակն է «ծածկել» ԱՊՀ ողջ տարածքը:

2003 թ. վերջում «Սիստեմա տելեկոմի» գլխավոր տնօրենի տեղակալ Ալեքսանդր Վռնեցը հայտարարել էր, որ «Հայաստանը մտնում է հոլդինգի հետաքրքրությունների շրջանակի մեջ», նշելով, սակայն, որ «մենք չունենք հայկական շուկա դուրս գալու անհապաղ ծրագրեր»: Վերջին տարիներին հունական OTE-ի ղեկավարները բազմիցս հայտարարել են «Արմենտելի» բաժնետոմսերի իրենց պատկանող 90 տոկոսը վաճառելու մտադրության մասին:

Նոր Դելիի փողոցներից հավաքում են «սրբազան» կովերին

Հնդկաստանի մայրաքաղաքի փողոցներում կովերի թիվն անցել է 200 հազարը: Դրանք, CNN հեռուստակայանի հաղորդմամբ, այժմ լուրջ խոչընդոտ են դարձել զբոսիկ քաղաքի երթեւեկի համար: Նրանց պատճառով շատացել են ավտովթարները, կենդանիները հաճախ իրենք են վթարվում: Եվ սակայն, հինդիկների համար կովերը մնում են սրբազան կենդանիներ, որոնց չի կարելի արգելել մտն գալ իրենց ցանկացած վայրերում, նստել փողոցի կենտրոնում եւ խոչընդոտել անցուդարձը:

Այս առումով շատ համարձակ որոշում են կայացրել Նոր Դելիի քաղաքային իշխանությունները. նրանք որոշել են «սրբազան» կովերին հեռացնել քաղաքից: Այդ դժվար գործում ներգրավվել են ոչ միայն ոստիկանները, այլեւ կամավորներ, որոնք կովերին մեկ առ մեկ կապում եւ բարձրացնում են բեռնատարներ, կենդանասեր կազմակերպությունների ներկայացուցիչների ուշադիր հայացքի ներքո: Կովերին տանում են քաղաքից հեռու եւ հանձնում գյուղացիներին: Այսուհանդերձ, ոմանք վստահ են, որ «սրբազան» կովերը նախընտրելով քաղաքային կյանքը, շուտով կվերադառնան մայրաքաղաք, որտեղ նրանք սնվում են աղբանոցներում:

Ռուսաստանի դեսպանությունը դատափետում է Լիսվինենկոյին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԻՆՖՈ: Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանությունը մեկնաբանել է 1999 թվականին Հայաստանի խորհրդարանում իրականացված ահաբեկչական գործողությունը Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների մեղսակցության վերաբերյալ ՌԴ անվտանգության դաշնային ծառայության (ԱԴԾ) նախկին աշխատակից ոմն Ա.Լիսվինենկոյի հայտարարությունը:

«Վերջին ժամանակներս մամուլում, այդ թվում «Ռեալնի Ադրբայջան» էլեկտրոնային թերթում 1999 թվականի հոկտեմբերի 27-ին Հայաստանի խորհրդարանում տեղի ունեցած ողբերգական իրադարձություններին Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների ինչ-որ մեղսակցության վերաբերյալ տարբնույթ մեկնաբանությունների առնչությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանությունն ուշադրություն է հրավիրում հետեւյալի վրա: Նմանօրինակ հերյուրանքները, որոնք ընդհանուր ոչինչ չունեն իրականության հետ, ինտենսիվ կերպով բազմացնում են Ռուսաստանում տեղի ունեցող ժողովրդավարական բարեփոխումների նկատմամբ իրենց ատելությամբ մեզ հայտնի անձինք, հետապնդելով որոշակի սադրիչ նպատակներ, որոնք նպատակաուղղված են համաշխարհային հանրության աչքում նոր Ռուսաստանի բացասական կերպարի ձեւավորմանը: Տվյալ դեպքում, չնայած Ն. Հունանյանի գլխավորած ահաբեկիչների խմբի նկատմամբ Հայաստանի արդարադատության բոլորին հայտնի որոշմանը, դիտվում է ռուս եւ հայ ժողովուրդների միջեւ ստեղծված բազմադարյա բարեկամական հարաբերությունների խզման փորձ, որը նախապես դատապարտված է ձախողման: Իր «տիրոջ» ցուցումով հերթական ցնորական մեղադրանքով հանդես է գալիս Մեծ Բրիտանիա փախած եւ ոչ անհայտ օլիգարխի հաշվին ապրող ՌԴ ԱԴԾ նախկին աշխատակից Ա. Լիսվինենկոն, որի նկատմամբ հարուցված քրեական գործը գտնվում է Ռուսաստանի Դաշնության գլխավոր դատախազության վարույթում: Ամեն դեպքում Ա. Լիսվինենկոյին ու նրա նմաններին չի հաջողվի «սեպ խրել» Ռուսաստանի եւ Հայաստանի, մեր երկու երկրների ժողովուրդների միջեւ եղբայրական հարաբերություններում», ընդգծվում է ՌԴ դեսպանության հաղորդագրության մեջ:

«Վահան Թեքեյան» մրցանակներ 2004-ի ստեղծագործությունների համար

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

«Վահան Թեքեյան» ամենամյա մրցանակաբաշխությունը՝ սահմանված Թեքեյան մշակութային միության կողմից, 50 տարվա փորձառությամբ գործում է սփյուռքում եւ վերջին տարիներին նաեւ Հայաստանում: ԹՄՄ «Հայկաշեն Ուզունյան» գրական ամենամյա մրցանակի կողքին, անցյալ տարվանից գործում է ՀԹՄՄ մրցանակաբաշխությունը: Մրցանակներն ավանդաբար շնորհվում են հումանիտար գիտությունների եւ մշակույթի տարբեր ոլորտներն արտացոլող ստեղծագործություններ՝ նպատակով խթանել դրանց զարգացմանը եւ հասարակության ուշադրությունը դարձնել դեպի մշակութային իրողություններին: Մրցանակաբաշխ հանձնաժողովի գլխավոր չափանիշը ստեղծագործության գեղագիտական արժեքն է դիտվում:

Անցած տարի «Վահան Թեքեյան» մրցանակներ՝ սահմանված 8 անվանակարգերից, շնորհվեց 5-ին՝ Արմեն Շեկոյանին (գրականություն), Գեւորգ Եղիազարյանին (կերպարվեստ), Երջանիկ Գեւորգյանին (հումանիտար գիտություններ), Վարազդատ Հարությունյանին (ճարտարապետություն), Ռուբեն Գեւորգյանին (կինո), ըստ էության ընտրված էին արժանավոր ստեղծագործություններ:

Տես էջ 3

Խորհրդարանական մեծամասնությունն ընտրեց ՀՀ սահմանադրության փոփոխությունների սեփական նախագիծը

Մի քանի օր տեւած արտահերթ նիստում քննարկում անցած ՀՀ սահմանադրության փոփոխությունների երեք նախագծերից ԱԺ պատգամավորները երեկ առավելագույն ձայների արժանացրին իշխանական կոալիցիայի հեղինակածը՝ 77 կողմ, 8 դեմ (ՄԱԿ խմբակցություն, Արշակ Սադոյան, Մանուկ Գասպարյան), ոչ մի ձեռնպահ ձայների բացառմամբ: Արշակ Սադոյանի նախագծին կողմ էին 13, ձեռնպահ՝ 36 պատգամավոր, 39-ը չմասնակցեցին քվեարկությանը: «Միավորված աշխատանքային կուսակցություն» խմբակցության նախագիծը ստացավ 19 կողմ, 29 ձեռնպահ ձայն: 39 պատգամավոր էլ չքվեարկեց: Հակառակ հայրենական խորհրդարանում հաճախակի դարձած քվորումի բացակայությանը, երեկ նման խնդիր չառաջացավ, իսկ քվեարկություններին, բնականաբար, նախորդել էին ԱԺ կանոնակարգով նախատեսված ելույթները: Դրանցից շատ առաջ էլ ՀՀ սահմանադրության փոփոխությունների երեք նախագծերի հեղինակները ջանացել էին քաղաքական համաձայնության գալ, եւ յուրաքանչյուրն իր հերթին փորձել ստեղծել հնարավորինս մշակված երկրի հիմնական փաստաթուղթ:

Հայրենական ընդդիմությունն այդ գործընթացին չմասնակցեց, չնայած Շավարշ Քոչարյանի գնահատականով առկա իրավիճակում ընդդիմությունն արել է հնարավորը՝ քաղաքական բոլոր ուժերին որպես արժանի նշաձող ուղարկելով «Ժողովրդավարություն» հասարակական կազմակերպության հեղինակած սահմանադրության փոփոխությունների նախագիծը: Ավելի գործուն մասնակցություն չունենալը ընդդիմությունը բացատրում է հայտարարած բոյկոտով եւ խորհրդարանական մեծամասնության ընտրության մենաշնորհով: Վերջին մոտեցումն Արշակ Սադոյանի տեսանկյունից բոլորովին արդարացված չէ, քանի որ սահմանադրությունը միայն այսօրվա կտրվածքի օրենք չէ: Սահմանադրության փոփոխությունների նախագիծ հեղինակած Արշակ Սադոյանը նաեւ համոզված է, որ նախագծերի քննարկումները ձեւական են, հետեւաբար ոչ ընդդիմադիր խորհրդարանականներն էլ հարցին պատշաճ լրջությամբ չեն վերաբերվում ու ի վերջո իրականացնելու են իրենց ցանկությունը: Արթուր Բաղդասարյանն ընդդիմության գործելակերպի համատեքստում Սադոյանի վճռական մասնակցությունը սահմանադրության փոփոխությունների գործընթացին գնահատեց որպես քաղաքական ու քաղաքացիական արիություն: ԱԺ նախագահի համոզմամբ՝ կոալիցիոն կուսակցությունները ներքին տարաձայնություններ են ունենում տարբեր օրենքների, մասնավորապես սահմանադրության փոփոխությունների առնչությամբ, որոնք հարթվում են քննարկումների միջոցով: Բաղդասարյանն ամեն դեպքում հորդորեց պատգամավորներին քվեարկել նախագծերից որեւէ մեկի օգտին, քանի որ առավելագույն ձայների արժանացածը դեռ անցնելու է համաձայնեցումների ու մշակման փուլ: ԱԺ նախագահի այս տեղեկացումն արժանացավ զուտ դժգոհության, թե կարող էր արդեն անցած լինել այդ փուլերով: ՀՀ նախագահի ներկայացուցիչ Արմեն Հարությունյանն իր ելույթում հայտարարեց, որ կոալիցիայի նախագիծը ամենաիրատեսականն է եւ հայեցակարգային առումով ամենաընդունելին, իսկ իրավաբանական անհրաժեշտ հասունություն չունեն երեք նախագծերից եւ ոչ մեկը: Նախագահի ներկայացուցչի կարծիքով, ԱԺ-ն քվեարկությամբ պիտի գործի, թողնի իրավաբաններին մասնագիտական աշխատանքը՝ նախագիծը իրավաբանական հասունության հասցնելու համար:

Ամեն դեպքում խոստացվեց առաջին ընթերցմամբ ընդունված նախագծի հասարակական լայն քննարկում մինչ հաջորդ ընթերցում ընկած ժամանակահատվածում, սակայն պարզ չէ, թե մինչ այս փոփոխություններով առանձնապես չհետաքրքրվող հասարակությունն այսուհետեւ ինչ վերաբերմունք կդրսեւորի արդեն իսկ ունենալով համոզմունք, թե վերեւներում որոշումը կայացվում է առանց հասարակության մոտեցումների:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Որ ապրանքների գներն են աճել եւ որը նվազել

Ըստ վիճակագրության ցուցանիշների

Սպառողական ապրանքների գնաճի 2005 թ. ապրիլ ամսվա համեմատական ցուցանիշները 2004 թ. ապրիլ եւ դեկտեմբեր ամիսների նկատմամբ ներկայացնելով, Կենտրոնական բանկի վիճակագրական վարչության պետ Հակոբ Զորյանը նշեց, որ դրանք ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնապես տրամադրած ցուցանիշներն են: Համաձայն դրանց, անցյալ տարվա ապրիլի նկատմամբ գնաճը կազմել է 1,3 տոկոս, դեկտեմբերի նկատմամբ՝ 2,8 տոկոս: Սովորաբար, Հակոբ Զորյանի հավաստմամբ, տարվա առաջին եւ երկրորդ եռամսյակներում գնաճը բարձր է լինում: Ինչ վերաբերում է կոնկրետ պարենային եւ ոչ պարենային ապրանքներին, ապա պատկերն այսպիսին է:

Պարենային ապրանքների գնաճը դեկտեմբերի նկատմամբ կազմել է 4,2 տոկոս, ապրիլի նկատմամբ, այսինքն տարեկան կտրվածքով՝ 2,3 տոկոս: Սպառողական զամբյուղի ամենակարեւոր բաղկացուցիչ մասի՝ հացամթերքների առնչությամբ ազգային վիճակագրական ծառայությունն արձանագրել է գնանկում՝ համապատասխանաբար 0,8 եւ 6,5 տոկոսով: ԿԲ վարչության պետը նշեց, որ այս ապրանքատեսակի մեջ ներառվում են 17 անուն ապրանքներ՝ հացահատիկ, ալյուր, հաց, լավաշ, ոսպ, ձավար, հնդկացորեն եւ այլն: Սրան հակառակ, կտրուկ աճ է արձանագրվել ձկնամթերքը (հիմնականում սիգ ձկան), դեկտեմբերի նկատմամբ 15,1 տոկոս, ապրիլի նկատմամբ՝ 70,8 տոկոս: Սա գնաճի վրա էական ազդեցություն է ունեցել: Զգալի գնաճ է արձանագրվել նաեւ ձուն՝ տարվա կտրվածքով կազմելով 11,5 տոկոս: Մեկ տարվա ընթացքում մրգի գներն աճել են 23,1 տոկոսով, բանջարեղենինը՝ 8,2 տոկոսով, մսինը եւ մսամթերքներինը՝ 4 տոկոսով: Փոխարենը 1,5 տոկոս գների անկում է նկատվել կաթնամթերքի, 1,7 տոկոս շաքարավազ, 1 տոկոս սուրճ, թեյ, կակաո, 2,1 տոկոս ծխախոտ ապրանքատեսակների գծով:

Ոչ պարենային ապրանքների մասով անցյալ տարվա դեկտեմբերի եւ ապրիլի նկատմամբ այս տարվա ապրիլին արձանագրվել է գնանկում՝ համապատասխանաբար 0,2 եւ 0,3 տոկոսով: Տարեկան կտրվածքով հագուստեղենն էժանացել է 3 տոկոսով, կոշկեղենը՝ 4,5 տոկոսով, կահույքը՝ 10 տոկոսով, գորգեղենը՝ 2 տոկոսով, կենցաղային էլեկտրասարքերը՝ 8,1 տոկոսով, խոհանոցային սպասքը՝ 3 տոկոսով, շինանյութերը՝ 1,9 տոկոսով, դեղամիջոցները՝ 2,4 տոկոսով, մշակույթի ապրանքները (հեռուստացույց, տեսամագնիտոֆոն, տեսախցիկ եւ այլն)՝ 14 տոկոսով, ոսկերչական ապրանքները՝ 6,5 տոկոսով: Բենզինը թանկացել է 5,3 տոկոսով, ինչը բացատրվեց այս ապրանքատեսակի միջազգային գնի բարձրացմամբ:

Մայիս ամսվա առաջին տասնօրյակում, որն ըստ ազգային վիճակագրական ծառայության մեթոդաբանության ընդգրկում է ապրիլի 20-30-ը, ոչ միայն գնաճ չի արձանագրվել, այլեւ նկատվել է 0,4 գնանկում: Իսկ ԿԲ գնահատականներով, մայիս ամսվա երկրորդ տասնօրյակը՝ մայիսի 1-10-ն արձանագրվել է 0,1 տոկոս գնանկում: Եթե վերջին տասնօրյակում գները մնան անփոփոխ, ապա մայիս ամսվա միջին գնանկումն, ըստ Հակոբ Զորյանի, կկազմի 0,4 տոկոս:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏՈՒՄ

Քննարկումներ Մայր աթոռում

Երեկ ավարտվեց Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում կազմակերպված գերագույն հոգեւոր խորհրդի երկօրյա նիստը: Ինչպես հաղորդում են Մայր աթոռի տեղեկատվական համակարգից, ժողովում հոգեւոր խորհուրդը մտահոգություն է հայտնել վիրահայոց թեմի կարգավիճակի եւ այնտեղ հայկական եկեղեցիների ու վանքերի նկատմամբ դրսեւորվող ոտնձգությունների վերաբերյալ: Քննարկվել է նաեւ Հայաստանի եւ տարբեր երկրների հայոց թեմերի իրավական կարգավիճակի հարցը: Կարեւորությամբ ընդգծվել է թեմերում նույնական կանոնադրություններ ունենալու անհրաժեշտությունը, որը մեծապես նպաստելու է ազգային-եկեղեցական կյանքի բարեկարգմանը:

Հաղորդագրությունը նշում է, որ խորհրդի ժողովում զեկույցներ են եղել նաեւ Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի եւ հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակի առթիվ կազմակերպված միջոցառումների վերաբերյալ: Խոսվել է Մայր աթոռի միջեկեղեցական հարաբերությունների ոլորտում քույր եկեղեցիների համագործակցության, 2006-ին Բրազիլիայում գումարվելիք եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի համաժողովին Հայ առաքելական եկեղեցու մասնակցության մասին:

Թ. Մ.

Լիբանանահայ պարբերական մամուլը

Ծնունդով սփյուռքահայ, ներկայումս հայրենաբնակ պատմաբան Գեւորգ Յազըճյանն առանձին գրքույկով ներկայացրել է լիբանանահայ պարբերական մամուլը: Նրա պրպտումներով ստեղծվել են 2002 թ. ընթացքում Լիբանանում լույս տեսած շուրջ 50 հայկական պարբերականների մատենագիտությունը եւ կարճ տվյալները, Լիբանանի «Հրատարակության օրենքի» հիմնական դրույթները:

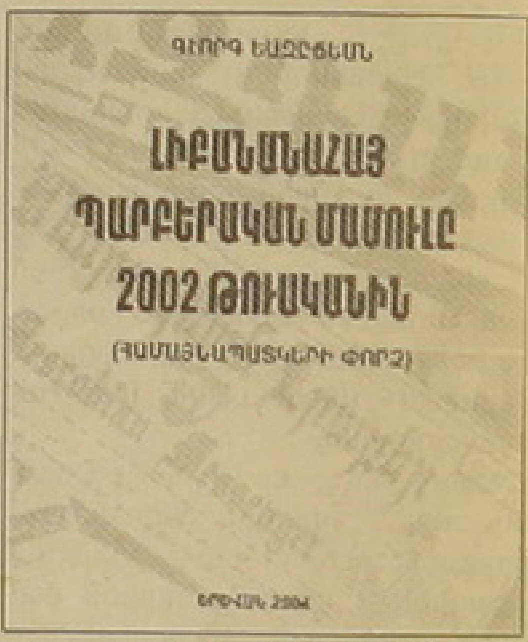

Գրքույկում տեղ են գտել նաեւ Լիբանանի խմբագիրների արհմիության հայորդի անդամների ու հայոց պատկանող, արտոնագրված պարբերականների ցուցակներ: Այս ամենից զատ, ուսումնասիրության մեջ ներկայացված է լիբանանահայ ժամանակակից մամուլին առնչվող բավականին լայն եւ բազմակողմ տեղեկատվություն:

Գրքույկի էջերում զետեղված են պարբերականների գլխագրերի եւ խմբագիրների լուսանկարները:

Հեղինակը նախաբանում նշում է, որ աշխատանքը կարող է օգտակար լինել լիբանանահայ մամուլի եւ դպրոցի, նաեւ լիբանանահայ գաղութի պատմությամբ հետաքրքրվողների ու հայկական կարողականությունների մասին տեղեկատվական շտեմարան կազմողների համար:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՀՀ պետական մարմիններին 3 տարի է անհրաժեշտ արժութային ռիսկերը զսպելու համար

Փաստում է Կենտրոնական բանկի նախագահը

Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովների երեկ մեկնարկած համատեղ նիստում քննարկվում էր «ՀՀ 2004 թ. պետական բյուջեի մասին» օրենքի կատարման հաշվետվությունը: Քննարկման ավարտին Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը հավաստիացրեց, որ կառավարությունը եւ Կենտրոնական բանկն արդեն իսկ նախորդ տարի կատարել են օրենսդրական փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնելու այս տարվա առաջին կիսամյակում եւ ուղղված են արժութային շուկայում իրավահարաբերությունները կանոնակարգելուն եւ արժութային ռիսկերը զսպել-կառավարելուն: Սա նշանակում է, որ փորձ է արվում ապահովել արժութային հնարավոր կայունություն, այսինքն՝ դրամ-դոլար փոխարժեքի մեկ տարի տեւող եւ Հայաստանի բնակչությանը մեծապես վնաս հասցնող տարերային տատանումները խելամիտ չափի են հասցվելու:

Տիգրան Սարգսյանի հավաստմամբ, դրա համար անհրաժեշտ օրենքների գործադրումը ենթադրող ծրագիր է մշակվել կառավարության ու Կենտրոնական բանկի կողմից եւ հարկային մարմիններին տրվել են համապատասխան հստակ հանձնարարականներ: Բայց խնդիրը կարեւորագույն է լինելու ոչ միայն այս, այլեւ առաջիկա 3 տարիներին: Նշված խնդրի իրականացման համար այդչափ ժամանակի անհրաժեշտությունը Կենտրոնական բանկի նախագահը բացատրում է Հայաստանի տնտեսության զարգացման նոր փուլի մուտքով, որն ուղեկցվում է տնտեսական աճի բարձր տեմպերով, բնակչության եկամուտների համապատասխան աճով եւ տրանսֆերտների մեծածավալ ներհոսքով:

Տիգրան Սարգսյանը տնտեսագիտական ձեւակերպում տալով նշվածին, փաստեց, որ առաջիկա 3 տարում համապատասխան մարմինները փորձելու են կարգավորել ռեալ փոխարժեքի արդյունավետ վարքագիծը, ինչը ենթադրում է արտահանողների համար առեւտրային պայմանների հստակեցում, արտահանվող արտադրանքի ինքնարժեքի աճ եւ արտահանողի ճիշտ աշխատանքի դեպքում՝ եկամուտների աճ, որը պետք է զուգորդվի ՀՀ-ում աշխատավարձերի բարձրացմամբ: Մի խոսքով՝ Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանի մասնանշած ծրագրի իրականացման դեպքում շահելու են հայաստանաբնակ արտադրողն ու աշխատավորը:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Կենտրոնական բանկը ոտեք է հրաժարվի «լողացող» փոխարժեքի քաղաքականությունից

Նման կարծիք հայտնեց առեւտրաարդյունաբերական պալատի նախագահը

PHOTOLURE

Հայաստանի առեւտրաարդյունաբերական պալատի (ՀԱԱՊ) 3 տարվա գործունեության արդյունքները ամփոփվեցին երեկ հրավիրված պալատի 2-րդ համագումարի ժամանակ: Համագումարին ողջույնի խոսք էին հղել նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը: Իր ելույթում վերջինս նշեց, որ չնայած կարճատեւ գործունեությանը, պալատը հասցրել է բավական գործեր կատարել: Այդուհանդերձ, վարչապետը կարեւորեց ՀԱԱՊ-ի՝ արտերկրի հետ գործընկեր կազմակերպությունների հետ կապերի հաստատման քայլերի ակտիվացումը:

Կառույցի գործունեության հաշվետվությունը ներկայացրեց պալատի նախագահ Մարտին Սարգսյանը: Նա տեղեկացրեց, որ պալատի անդամ ընկերությունների եւ անհատ ձեռնարկատերերի թիվը գերազանցում է 2600-ը, որոնք ներկայացնում են Երեւանն ու բոլոր մարզերը: Հաշվետվության մեջ թվարկված են այս կառույցի անցկացրած բոլոր գործարար համաժողովներն ու ցուցահանդեսները ինչպես Երեւանում, այնպես էլ այլ երկրներում (Բելառուս, Ռուսաստանի Դաշնություն, Նիդեռլանդներ, Իրան եւ այլն): ՀԱԱՊ նախագահը հույս հայտնեց, որ եկող տարի կկառուցվի պալատի ցուցահանդեսային համալիրը, որի նախագծային աշխատանքներն արդեն սկսվել են:

Մարտին Սարգսյանը հայտնեց նաեւ, որ պալատը լիիրավ անդամ է Միջազգային առեւտրի պալատի, Պալատների համաշխարհային ֆեդերացիայի, Եվրոպալատի, Սեւծովյան գոտու առեւտրաարդյունաբերական պալատների ասոցիացիայի եւ այլ կառույցների, ներկայացուցչություններ ունի Ռուսաստանի մի շարք քաղաքներում, ԱՄՆ-ում եւ Կանադայում, Նիդեռլանդներում, Իսպանիայում, Միջին Արեւելքի եւ մի շարք այլ երկրներում:

Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ ֆինանսական շուկայում փոխարժեքի տատանումների վերաբերյալ հարցին պատասխանելով, Մարտին Սարգսյանը կարծիք հայտնեց, որ դոլարի արժեզրկումը վնասում է արտահանմանը եւ Կենտրոնական բանկը ոտեք է հրաժարվի «լողացող» փոխարժեքի քաղաքականությունից:

Հայաստանի առեւտրաարդյունաբերական պալատի գործունեության մասին լրագրողների հարցին պատասխանելով, Անդրանիկ Մարգարյանն էլ նշեց, որ չնայած կատարված կազմակերպչական աշխատանքին, մարզերում պալատի անդամների քանակն անհավասարաչափ է բաշխված: Բացի այդ, պալատը ոտեք է միավորի բոլոր կազմակերպությունների ջանքերը, աջակցելու համար իրենց ապրանքն արտաքին շուկայում իրացնելու խնդիր ունեցող ընկերություններին: Այդ նպատակով այս կառույցը ոտեք է համագործակցի առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության, հարկային եւ մաքսային մարմինների հետ, գտնի լուծման անհրաժեշտություն ունեցող խնդիրները եւ դրանց վերաբերյալ առաջարկություններ կատարի: Այդ ուղղությամբ, ըստ վարչապետի, առաջին քայլերն արվել են, եւ ՀԱԱՊ-ը ճիշտ ուղու վրա է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Վահան Թեքեյան» մրցանակներ 2004-ի ստեղծագործությունների համար

1-ին էջից

Երեկ Թեքեյան կենտրոնում հրավիրված մամուլի ասուլիսին միության նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը ներկայացրեց Հայաստանի ԹՄՄ վարչության որոշումը՝ 2004-ին ստեղծված աշխատանքների մրցանակ շնորհելու մասին՝ հետեւյալ բնագավառներում՝ գեղարվեստական գրականություն, երաժշտություն, կերպարվեստ, թատերական բեմադրություն, գեղարվեստական լուսանկարչություն, ճարտարապետություն, ռադիոհեռուստատեսություն, հումանիտար գիտություններ: Ստեղծագործությունները ներկայացնելու ժամկետ սահմանված է հունիսի 1-ից մինչեւ դեկտեմբերի 1-ը: Կարող են մասնակցել ստեղծագործողներ Հայաստանից, սփյուռքից:

Մրցանակներն ունեն դիպլոմ եւ դրամական պարգեւ՝ 1000-ական ԱՄՆ դոլար:

Ռ. Միրզախանյանը ներկայացրեց այս տարվա անվանակարգերում կատարված փոփոխությունները՝ կապված հեռուսալրագրության եւ թատերական ոլորտների հետ՝ համապատասխանաբար ռադիոհեռուստատեսություն եւ թատերական բեմադրություն անվանակարգերով: Նա հույս հայտնեց, որ այս տարի ավելի շատ ստեղծագործություններ կներկայացվեն:

Ըստ վարչության որոշման, մրցույթին գործեր կարող են ներկայացնել Հայաստանի ստեղծագործական միությունները, նախարարությունները, ԳԱ ակադեմիան, բուհերը, հասարակական կազմակերպությունները, հրատարակչությունները, զանգվածային լրատվամիջոցները, սփյուռքահայ կազմակերպությունները, բնականաբար, չեն ընդունվում ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության եւ մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովի անդամների աշխատանքները: Թեքեյան միությունը սկզբունքորեն չի միջամտում մասնագիտական ժյուրիի որոշումներին:

Հանդիպմանը ներկա էր ՌԱԿ կենտրոնական վարչության համատեղնապետ եւ Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչության փոխատենապետ Երվանդ Ազատյանը: Դեսպյուռքում ապրող գրականագետը դրսից տարբերաբար հետեւելով հայաստանյան մշակութային ընթացքին, արձանագրեց, որ մեր մշակույթը անպատշտան է եւ այդ դերի համար կոչված են մշակութային միությունները: Իբրեւ գրականության հանձնաժողովի անդամ նա գոհունակություն հայտնեց արդի հայ գրականության մեջ տեղ գտած այսօրվա կյանքի ռիթմի եւ համամարդկային զարկի արտահայտություններից: Նա հայտնեց, որ Թեքեյան մշակութային միությունն ունի տարեկան բյուջե եւ հիմնադրամ ու իր կարեւորության սահմաններում աջակցություն ունեցել է, իսկ այժմ արդեն նոր ստացված կտակի հատկացումներից կարող է գնահատել հայրենի արվեստագետներին: Սա կարեւորվում է հատկապես որեւէ ոլորտում պետական մրցանակակիրի եզակիության պարագայում (որն իրականում այդպես չէ): ԹՄՄ-ն հնարավորություն է տալիս նաեւ ուրիշ տաղանդավորներին գնահատվելու:

Հանդիպման ընթացքում շոշափվեց նաեւ կինոբեմադրիչ, ՀԹՄՄ նախկին նախագահ Ֆրունզե Դովլաթյանի արձանի տեղադրման հարցը: Ռ. Միրզախանյանը հիշեցրեց քաղաքային իշխանություններին 2 տարի առաջ իրենց դիմումի մասին, քանի որ խնդիրը նախ եւ առաջ տարածքի հետ է կապված: Նպատակահարմարն, անշուշտ, Թեքեյան կենտրոնի շրջակայքն է, որի շուրջ առարկություններ չկան, սակայն, որոշում չի կայացվում եւ ձգձգվում է: Այն դեպքում, երբ Ֆրունզե Դովլաթյանը հայ առաջին կինոբեմադրիչն է, որի աշխատանքը ներկայացվեց Կաննի փառատոնին, բացի այդ նա հռչակավոր ֆիլմեր է ստեղծել թե «Մոսֆիլմում», թե «Հայֆիլմում» («Բարեւ, ես եմ», «Սարոյան եղբայրներ» եւ այլն):

Այսօր, երբ Երեւանում ամեն պատեհ եւ անպատեհ վայրում արձաններ են տեղադրում, հաճախ հասարակայնորեն մերժելի եւ գեղագիտորեն անընդունելի, երբ ճարտարապետության պես սա էլ քաղաքի նկարագիր ու պատմություն է եւ ժամանակակցի վերաբերմունքն է իր երկրի եւ այնտեղ ստեղծագործող անհատների հանդեպ «Ֆր. Դովլաթյանի արձանը անհրաժեշտ է եւ կխորհրդանշի նաեւ մեր կինեմատոգրաֆիայի զարթոնքը»:

«Մեզ համար կարեւորը մնում է հանցագործների հետախուզումը»

Որպես աշխարհի 182 երկրների ոստիկանական ուժերի միություն հանդես եկող Ինտերպոլ միջազգային եզակի կազմակերպությունը, իրավապահ մարմինների եւ քրեական ոստիկանության հետ համագործակցելով, գործնական մասնակցություն է ցուցաբերում միջազգային մակարդակով հանցավորության ճնշման եւ կանխարգելման գործում:

1992 թ. Հայաստանը դարձել է Ինտերպոլի լիիրավ անդամ, որի 13 տարվա գործունեության ընթացքում մի շարք աշխատանքներ են իրականացվել: Հայաստանում Ինտերպոլի ազգային կենտրոնական բյուրոյի (ԱԿԲ) կատարած աշխատանքները երեկ լրագրողներին ներկայացրեց Ինտերպոլի ԱԿԲ պետ Վարդան Եղիազարյանը: Նա դժգոհեց, որ մամուլով եւ հեռուստատեսությամբ սխալ տեղեկություններ են պտտվում իրենց գործունեության վերաբերյալ: «Մենք չունենք Ջեյմս Բոնդեր, մենք չենք հետախուզում, չենք կատարում հետախուզական աշխատանք, մենք ընդամենը նպաստում ենք անդամ երկրների քրեական ծառայությունների աշխատանքներին», ասաց պրն Եղիազարյանը:

ARMENPRESS

Հայաստանի ոստիկանության մարմինների օպերատիվ հարցումների ուղեկցման շնորհիվ 1998-2000 թթ. ընթացքում Ինտերպոլի անդամ երկրներում հաջողվել է պարզել 976 հետախուզվողների գտնվելու վայրը, որոնցից 769-ը ձերբակալվել են, 265-ը՝ ենթարկվել էքստրադիցիայի: 2004 թ. միջազգային հետախուզում է անցկացվել 431 անձանց նկատմամբ, որից հայտնաբերվել է 168-ը, ձերբակալվել՝ 162-ը: Այսօր հետախուզվում են 265 անձինք, որոնցից 13 առավել նշանակալի հանցագործների անձնական տվյալները զետեղված են ԱԿԲ վեբ կայքում: 2004 թ. մարտից սկսված աշխատանքների շնորհիվ հայտնաբերվել է օտար երկրներից գողացված 69 ավտոտրանսպորտային միջոց, իսկ հետախուզման մեջ գտնվող 36 մշակութային արժեք ներկայացնող իրերից հնարավոր է եղել օրինական տերերին հանձնել 2-ը: Այլ երկրներից հետախուզման մեջ գտնվող 140 հոգի էլ հայտնաբերվել է Հայաստանում:

ԱԿԲ պետը նշեց, որ 5 տարին մեկ թարմացվում է հետախուզվողների ցանկը, ամենահին հետախուզվողը փնտրվում է 1994 թ.-ից:

Թեպետ այս տարի եղած աղմկահարույց դեպքեր պրն Եղիազարյանը չնշեց, բայց ասաց, որ այսօր իրենց կազմակերպությունը կարեւորում է ահաբեկչության, թրաֆիկինգի եւ թմրադեղերի դեմ պայքարը: «Այլ կերպ ասած, մեր կազմակերպությունը զբաղվում է ամեն մի հանցավոր դրսեւորմամբ, բայց մեզ համար կարեւորը մնում է հանցագործների հետախուզումը», ընդգծեց բյուրոյի պետը: Նրա խոսքերով, թեպետ իրենք տվյալներ են փոխանակում Ինտերպոլի անդամ 182 երկրների հետ, բայց կապն ավելի ինտենսիվ է եվրոպական երկրների հետ: Պրն Եղիազարյանը նշեց, որ կավատության խնդիրներ կան Արաբական Միացյալ Էմիրություններում (նախորդ շրջանում ինը կավատներից երեքը գտնվել եւ արտաքսվել է երկրից), իսկ մարմնավաճառության բազմաթիվ տվյալներ՝ Թուրքիայում:

Լրագրողները չմոռացան ԱԿԲ պետից հետաքրքրվել 2000 թ.-ից հետախուզման մեջ գտնվող Վանո Սիրադեղյանի մասին, որին ի պատասխան նա ասաց. «Վանո Սիրադեղյանի մասին տեղեկություններ անվերջ լինում են, բայց շոշափելի արդյունքներ դեռ չկան»:

Պրն Եղիազարյանը հայտնեց նաեւ, որ հունիսին կկայանա ԱԿԲ-ի կարեւոր հանդիպումը, որի ժամանակ կքննարկվեն I-24/7 հեռահաղորդակցման նոր համակարգին միանալու հարցերը: Այդ նոր համակարգը ապահովում է ժամանակակից որակյալ եւ արագ կապ գլխավոր քարտուղարության եւ անդամ երկրների հետ, ուղղակի մուտք կազմակերպության տեղեկատվական տվյալների բազաներ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Հրդեհ

Արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ մայիսի 10-ին, ժամը 18.30-ին հրդեհ է բռնկել Քանաքեռի 2-րդ փողոցի, 2-րդ նրբանցքի 23/1 տների տանիքում: Այրվել են երկու տների առաստաղները եւ 60 քմ մակերեսով ընդհանուր տանիքը: Դեպքի վայր են մեկնել 4 հրշեջ մեքենա, հրդեհը մեկուսացվել է 1847-ին՝ մարվել 19.06-ին: Տուժածներ չկան:

Սպանություն

ՀՀ ոստիկանության ինտերնետային էջից տեղեկացանք, որ մայիսի 10-ին ոստիկանության Մասիսի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ հիվանդանոցի բակում կայանված «ՎԱԶ-2106» ավտոմեքենայի սրահում դիակ կա: Մեկնած օպ. խումբը նշված վայրում հայտնաբերել է 1970 թ. ծնված, նախկինում դատված Արթուր Ալոյանի դիակը: Զննությամբ դիակի թիկունքի մասում հայտնաբերվել են ծակած-կտրած վնասվածքների հետքեր: ՀՀ ոստիկանության Արարատի մարզային վարչության եւ Մասիսի բաժնի աշխատակիցների համատեղ միջոցառումների շնորհիվ, սպանություն կատարելու կասկածանքով բերման է ենթարկվել 1973 թ. ծնված Գառնիկ Հարությունյանը: Վերջինս նույն օրը Երեւան-Երասխ ճանապարհի առաջին կմ-ին վիճաբանության ժամանակ դանակով 3 անգամ հարվածելով՝ սպանել է Արթուր Ալոյանին: Գառնիկ Հարությունյանը ձերբակալված է, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Մ. Մ.

Կանաչ ճարտարապետություն

Համակարգված եւ գրագետ մոտեցում քաղաքի կանաչապատման հարցերին

Քաղաքաշինության եւ որեւէ իրագործում՝ ճարտարապետական անգամ հրաշալի լուծումներով, անհրապույր ու անկենդանի է դառնում առանց կանաչապատման համապատասխան նախագծի: Քաղաքի կանաչապատումն ինչպե՞ս է իրականացվում, հաշվի առնվո՞ւմ են արդյոք տեղանքի բնակլիմայական պայմանները կամ օգտագործվո՞ւմ է ժամանակին այս ոլորտի գիտնականների ուսանելի փորձը:

*Այս հարցերի շուրջն է մեր զրույցը կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր **Լեւոն Հարությունյանի** հետ, որի բնագիտության ուսումնասիրության, կանաչապատման եւ անտառապատման ոլորտներում թե՛ տեսական, թե՛ գործնական առումներով վաստակը լավագույն դպրոցը կարող է լինել այսօրվա մասնագետների եւ դրանով զբաղվողների համար:*

- Հայաստանի կանաչապատման եւ անտառապատման հարցերով զբաղվել են խոշոր գիտնականներ՝ սկսած պրոֆեսոր Գեւորգի Յարոշենկոյից, Մախաթաձեից, Հարություն Մաղաքյանից, ակադեմիկոս Արմեն Թախտաջյանից, Ենոք Ղազարյանից, Պայծառ Խուրշուդյանից, Վահան Ղազարյանից: Նրանք մշակեցին Հայաստանի կանաչապատման եւ անտառապատման դրույթները, ստեղծեցին մի համակարգ, որն առանց չափազանցության խորհրդային ոչ մի հանրապետությունում չկար: Հայեցակարգը մշակվել էր՝ հաշվի առնելով Հայաստանի խիստ բազմազան բնակլիմայական պայմանները եւ դրանց թելադրանքով ընտրվել էր տեսակաշար ոչ թե միայն աճելու իմաստով, այլեւ ֆունկցիոնալ նշանակությամբ, հողապաշտպան, կլիմայակարգավորիչ, ցրտահարությունից չվնասվող, որը կիրառվեց Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո, իսկ մինչ այդ հախուռն էր, տարերային:

- Ինչպե՞ս այսօր:

- Այո, հիմա ձգտում են այնպիսի տեսակներ օգտագործել, որոնք հեշտ է բազմացնել: Դրանք արագորեն նատուրալիզացվում են մեր պայմաններում, սակայն աչքի չեն ընկնում դեկորատիվ բարձր հատկություններով: Որպեսզի կայուն, դիմացկուն տեսակաշար ունենանք, պիտի աճեցնենք թանկարժեք բույսեր, ոչ թե մոլախոտ:

- Որո՞նք են դրանք եւ ինչպե՞ս պետք է կատարել տեսակաշարի տեղաբաշխումը:

- Ամերիկյան թխկին կամ հացենիատերեւ թխկին, որով ամբողջ Հայաստանը ողողված է, 30 տարուց ավելի չի ապրում եւ բարձր դեկորատիվ ոչ մի հատկանիշ չունի: Խորենացու փողոցի ծառերն իրենց հասակային ժամանակն անց են կացրել եւ պիտի փոխարինվեն նորերով: Ձյան ծանրությունից դրանք փխրունանում են եւ տապալվում, վերջերս չէ՞ր ծառն ընկել, մեքենա էր ջարդել, լավ է, մարդ չէր եղել:

Մշակված տեսակաշար ունենք նախատեսված պուրակային, պաշտպանական գոտիների, անտառների համար: Փողոցներում եւ պուրակներում համապատասխանում են արեւելյան կամ թխկիատերեւ սոսին կամ էլ ցանկացած կաղնին, որոնք մեր հիմնական դենդրոլոգիական ֆոնը պետք է լինեն: Պուրակներում կարելի է նաեւ ընկուզենի, որ դիմացկուն է, նաեւ պտղատու: Ուշադրությունն առաջին հերթին պետք է դարձնել մշտադալար տեսակների, սոճու տեսակների վրա՝ ղրիմյան, կովկասյան, սովորական, գիհիների, նաեւ հայկականի վրա, որոնք չորադիմացկուն են եւ փողոցային պայմաններում կարող են աճել: Հայաստանը եղեւնու անտառներ չունի, բայց եղեւնին պիտի մեր հիմնական ծառերից մեկը լինի, որպես մշտադալար, գեղեցիկ կանոնավոր սաղարթ ունեցող տեսակ, օրինակ՝ արծաթափայլ եղեւնին:

- Հանրապետության հրապարակի կանաչապատումը ներդաշնա՞կ է արդյոք ճարտարապետական մթնոլորտին:

- Աշխարհի ամենագեղեցիկ հրապարակներից մեկն է, եւ պահանջվում է ռեգուլյար ոճ՝ հայկական ճարտարապետությանը հատուկ կամարներին, քանդակներին ներդաշնակող բուսատեսակներ, ինչպես գնդաձեւ թեղին, որ տնկարաններում պիտի աճեցվեն, ապա տանեն, տեղադրեն համապատասխանաբար: Տնկարաններում հարկավոր է ունենալ լրացուցիչ տեսակներ, որ չորանալու դեպքում անմիջապես նույն չափի ծառով փոխարինեն, բայց այս գնդաձեւ թեղիները հոլանդական հիվանդությամբ են վարակվում (գրիֆոն սունկը ջրի միջով անցնում է նրանց քսիլեմայի՝ անոթների մեջ, խցանում դրանք, եւ բույսը չորանում է): Խորհուրդ կտայի դրանք փոխարինել եվրոպական կաղնու գնդաձեւ տեսակով, բրգաձեւը մեր հրապարակի կամարաձեւ ճարտարապետությանը չի ներդաշնակի, իսկ գնդաձեւ կաղնին կլրացնի հրապարակի ճարտարապետական կերպարը:

- Ստացվում է, որ այժմյան կանաչապատման աշխատանքները տարերային բնույթ են կրում, առանց գիտական մոտեցման, մինչդեռ սա քաղաքային ճարտարապետությունը լրացնող կանաչ հատվածն է: Ինչպիսի՞ առաջարկներ ունեք:

- Քաղաքապետարանը պետք է ստեղծի տնկարաններ՝ աճեցնելու հատուկ ճարտարապետական ձեւեր՝ ջրային տարածությունների մոտ լացող, միապաղաղ ցանքերի մոտ՝ բրգաձեւ ծառեր, որոնք 2 ֆունկցիա կատարեն՝ լրացնեն ճարտարապետական կերպարը, չխաթարեն ցանքերի տեսքը:

Միաժամանակ կանաչապատումը պիտի դադարեցնել, նոր տնկարաններ ստեղծել, աճեցնել համապատասխան տեսակաշար, ապա աստիճանաբար սկսել քաղաքի կանաչապատումը: Քաղաքապետարանին ներկայացվող գլխավոր ճարտարապետի հայտում պիտի նշված լինեն պահանջվող ծառատեսակները, դրանց բնի բարձրությունը, սաղարթի մեծությունը, չափերը:

- Քաղաքի կանաչապատման հարցերով արդյոք դիմե՞լ են ձեր խորհուրդներին:

- Մեկ-երկու անգամ Նարեկ Սարգսյանը կանչեց, այն էլ այս կամ այն ծառը կտրելու համար: Քաղաքի նոր հատակագիծ են քննարկում, ո՞ր գիտնականն է մասնակցել, դենդրոլոգը կամ անտառագետը: Այսօր, ցավոք, այս մասնագիտության վերջին մոհիկանը ես եմ մնացել, բայց ինձ չեն դիմում, չնայած իմ պատրաստակամությանը:

50 տարի հետո զղջալու են՝ անգրագետ կանաչապատման հետեւանքները տեսնելով: Այս անգրագիտությունը գալիս է համաշխարհային կանաչապատման, դեկորատիվ պարտիզագործության, անտառագիտության փորձի անտեղյակությունից: Իմ «Պարտիզագործի հանրագիտարան» քառահատոր գիրքն օգտակար կլինի շատ հարցերում, այստեղ խոսվում է այդ արվեստի՝ կանոնավոր, ներլանդշաֆտային, խառը ոճերի, Բաբելոնի կախովի այգիների մասին: Գերմանացի գիտնականներ Բոտիխերի եւ Առնոլդ Ռեգելի վկայությամբ, Հայաստանում նույնպես կառուցվել են այդ այգիներից: Մենք, որ ընդօրինակել ենք Բաբելոնի կախովի այգիները, այսօր թուրքի պես կանաչապատում ենք անում:

- Փաստորեն վերակրթություն մեզ անհրաժեշտ է ոչ միայն զուտ բնապահպան հարցերում, այլեւ կանաչապատման գրագետ եւ ճիշտ մոտեցումներում:

- Այո, եւ այս առումով պետք են կանաչապատման, անտառապատման կադրեր: Գյուղակադեմիան այս առումով մեծ գործ է կատարել, ստեղծել է պարտիզապուրակային բաժին: Եվ հարկավոր է այս բաժնին ավելի ուշադրություն դարձնել, լաբորատոր աշխատանքների հնարավորություն ստեղծել, ցուցադրական հողամաս, կանաչապատման նախագծերի կազմման համար համապատասխան սարքավորումներ տրամադրել: Քաղաքի ճարտարապետական նախագիծը պետք է իր շարունակությունն ունենա դենդրոլոգիական նախագծերում: Մեզ անհրաժեշտ է պատրաստել կանաչ շինարարության ճարտարապետներ:

Հաջորդ կարեւոր հարցը գրականության հրատարակության անհրաժեշտությունն է: Որքան պետք է ինձ նման մարդիկ իրենց ծախսերով դա անեն, ինչո՞ւ պետությունը չի մշակում այսպիսի հրատարակությունների ծրագիր՝ բուկլետներ առանձին ծառերի, բուսատեսակների, բրոշյուրներ կանաչապատման վերաբերյալ: Սա մոռացված հարց է, այսօր նման գրականություն լույս չի տեսնում: Իսկ նախկին հրատարակությունները մոռացության են տրված: Ակադեմիայի՝ 1974 թ. հրատարակած իմ հեղինակությամբ «Կանաչապատվող օբյեկտների նախագծման հիմունքները» շատ ուսանելի գիրքը, որեւէ կանաչապատող կազմակերպություն չփորձեց վերահրատարակել եւ օգտագործել:

Եթե կանաչապատումը չհամապատասխանի միջավայրին, մթնոլորտին, լավագույն ճարտարապետական հուշարձաններն ու համալիրներն անգամ լիարժեք ուշադրություն չեն գրավի:

ՄԵԼԻՍԱ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչ է առաջարկում անտառային նոր օրենսգրքի նախագիծը

Պահպանե՛նք մեր անտառները

Սույն հոդվածը առաջինն է Հայաստանի վտանգված անտառների առանցքային խնդիրների հնարավոր լուծումներ պարունակող անտառային նոր օրենսգրքի նախագծի լուսաբանմանը նվիրված եռահոդված շարքի:

Հայաստանի վտանգված անտառները

Մարտի 6-8-ը Երեւանում մեկնարկեցին անտառային նոր օրենսգրքի նախագծի քննարկումները: Այս քննարկումները, որոնք նախաձեռնել էր «Հայաստանի անտառներ» ՀԿ-ն՝ Բաց հասարակության ինստիտուտի «Հասարակական քաղաքականության ձեւավորում» ծրագրի շրջանակներում, նպատակ էր հետապնդում շահագրգիռ բնապահպանական ՀԿ-ներին եւ կազմակերպություններին ներգրավել օրենսգրքի նախագծի մշակման, ընդունման եւ կիրառման գործընթացի մեջ: Քննարկումները կազմակերպվել էին օրենսգրքի նախագիծը Ազգային ժողով ներկայացնելու նախօրյակին:

Ներկայումս Հայաստանի անտառների ոչնչացումը հասել է աղետալի ծավալների: Մինչ անտառները պատմականորեն կազմում էին Հայաստանի 40-45 տոկոսը, իսկ 20-րդ դարի սկզբին՝ ՀՀ ներկայիս տարածքի 25 տոկոսը, այժմ դրանք ծածկում են երկրի 8-9 տոկոսը միայն: Անտառների ոչնչացումը հանգեցնում է հողի էրոզիայի, սողանքների, ջրի բնական աղբյուրների եւ գետակների կորստի, անտառային պտուղների վերացման, կլիմայական բացասական փոփոխությունների, ինչպես նաեւ որակյալ հողի կորստի եւ կենսաբազմազանության ու ֆաունայի ոչնչացման: Անտառներին մեծագույն վնաս հասցվեց էներգետիկ ճգնաժամի տարիներին, ներկայումս նույնպես անտառների հատումները շարունակվում են տագնապալի արագությամբ: Համաձայն փորձագետների, եթե հատումները շարունակվեն ներկայիս ծավալներով, ապա Հայաստանը կզրկվի իր անտառներից արդեն 20 տարի հետո:

Խորհրդային Միության տարիներից ի վեր Հայաստանի անտառները ունեցել են հիմնականում պաշտպանական կարգավիճակ, որի դեպքում արգելվում են անտառների հատումները՝ բացառությամբ սանիտարական հատումների: Վերջինս ենթադրում է մահացած ծառերի եւ խիտ տարածքներում նոսրացման հատումներ, որը կնպաստի միայն անտառի առողջացմանը: Մինչդեռ սանիտարական հատումների «հովանու» ներքո ներկայումս Հայաստանում մեծածավալ հատումներ են կատարում անհատ գործարարները, որոնք փայտանյութ են մատակարարում վառելիքի, կահույքի արտադրության, շինարարության համար, ինչպես նաեւ որակյալ եւ թանկարժեք փայտանյութ են արտահանում տարբեր երկրներ:

Խորհրդային տարիներին պետությունը տարեկան տնկում էր 7000 հա անտառ, երկրի ներքին պահանջարկը բավարարելու համար Ռուսաստանից եւ այլ երկրներից փայտանյութ էր ներկրում Հայաստան: 1991 թ. ի վեր, սակայն, տնկումներ գրեթե չեն եղել, փայտանյութի ներկրումը նվազել է, իսկ ծառահատումները էականորեն ավելացել են:

Ինչո՞ւ է անհրաժեշտ նոր անտառային օրենսգիրք

Ներկայիս անտառային օրենսգիրքը կարիք ունի էական բարեփոխման եւ արդիականացման՝ անտառի ընթացիկ խնդիրները լավագույնս լուծելու համար, այդ պատճառով անհրաժեշտություն ստեղծվեց մշակելու նոր օրենսգիրք: Այս գործընթացը կառավարում էր ՀԲ-ի Բնական պաշարների կառավարման եւ աղքատության նվազեցման ծրագրի շրջանակներում շվեդական SIDA կազմակերպության Անտառների ինստիտուցիոնալ աջակցության ծրագրի աշխատախումբը, որի անդամներից էր այս մեկուկեսամյա գործընթացի իրականացման ջատագով, շրջակա միջավայրի հարցերով փաստաբան, «Հայաստանի անտառներ» ՀԿ-ի տնօրեն Նազելի Վարդանյանը:

Անտառները պետք է մնան հայ ժողովրդի սեփականությունը

Անտառների պահպանման կարեւորագույն նախապայմաններից է անտառային օրենսգրքի նախագծի ընդունումը Ազգային ժողովում՝ պայմանով, որ անտառները պետք է մշտապես լինեն պետության սեփականությունը, դրանք տնօրինի ժողովուրդը, բացառվի անտառների որեւէ տեսակի սեփականաշնորհումը: Հայաստանի անտառների գոյությունը անհրաժեշտ է ներկա եւ ապագա սերունդների բարեկեցության համար: Այս կարծիքին է նաեւ ՀՀ գյուղնախարար Դավիթ Լոքյանը, որն այս օրենսգրքի նախագծի մշակման ծրագրի պատասխանատուն է: Նա հստակ դիրքորոշում ունի այս առումով՝ Հայաստանի անտառները ենթակա չեն սեփականաշնորհման: Մինչդեռ կան մարդիկ, ովքեր հաճույքով կգնեին անտառային հողեր, կհատեին ծառերը, կկառուցեին իրենց առանձնատներն ու կցանկապատեին տարածքը՝ արգելելով մարդկանց մուտք գործել անտառային հողեր:

Գիտակցելու համար, թե ինչ աղետ կլիներ Հայաստանի անտառների կորուստը մեզ համար, անհրաժեշտ է միայն տեսնել, թե ինչ վիճակում են հայտնվել այն երկրները, որտեղ սեփականաշնորհվել եւ ոչնչացվել են անտառները: Վերլուծելով Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներում անտառների սեփականաշնորհման փորձը, ՄԱԿ-ի Սննդի եւ գյուղատնտեսության կազմակերպության պատրաստած զեկույցը («Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի անցումային տնտեսությամբ մի քանի երկրների մասնավոր անտառների եւ անտառների զարգացման էվոլյուցիայի խնդիրներն ու հնարավորությունները») ընդգծում է, որ առաջացել են մասնավոր անտառային տարածքների կառավարման լուրջ խնդիրներ, եւ առաջարկում է չգնալ այս ճանապարհով:

Հայաստանի անտառներն այժմ անորոշ վիճակում են: Հուսով ենք, որ անտառների խնդիրներին նվիրված սեմինարների եւ հրապարակումների տեսքով ներկայումս ձեռնարկվող միջոցառումների այս շարքը հասարակությանը կխրախուսի առավել մեծ մասնակցություն ունենալ Հայաստանի անտառների պահպանության գործում: Ավելին, եթե մենք ուզում ենք, որ անտառը ըմբոշխնեն նաեւ մեր սերունդները, ապա Ազգային ժողովը պետք է ընդունի անտառային օրենսգրքի նախագծի այն դրույթը, որն անտառները սահմանում է որպես պետության սեփականություն:

Անտառային նոր օրենսգրքի նախագծի մասին հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմեք «Հայաստանի անտառներ» ՀԿ-ին հետեւյալ հասցեով՝ info@ArmenianForests.am

ՋԵՖՐԻ ԹՈՒՖԵՆԿՅԱՆ

**Ջեֆրի Թուֆենկյանը «Հայաստանի անտառներ» ՀԿ-ի համահիմնադիրն ու նախագահն է: «Հայաստանի անտառներ» ՀԿ-ի նպատակն է պահպանել եւ վերականգնել Հայաստանի անտառները ներկա եւ ապագա սերունդների համար (տես՝ www. ArmenianForests.am):*

Արտերկիր

Ադրբեջանցի գործակալը հաստատում է Հայաստանի դեմ պաշտոնական Բաքվի ծրագրած ահաբեկչական գործողությունները

Ավթանդիլ Իոսելիանին հայկական կողմից ստացած տեղեկատվությունը փոխանցել է Ադրբեջանին

Ադրբեջանի ԱԳՆ աշխատակից (1976-1995 թթ.) Ալեֆպեր Հեյդար օղլու Իսմայիլովը ադրբեջանական www. realazer com. ինտերնետային կայքէջին ուղարկած նամակում (նամակի բնագիրը եւ դրվել է էջում) հաստատել է, որ ղարաբաղյան պատերազմի ընթացքում եւ հետագա տարիներին Բաքվի իշխանությունները պետական մակարդակով ծրագրել եւ որոշ դեպքերում իրականացրել են հակահայկական ահաբեկչական գործողություններ:

Մասնավորապես, Իսմայիլովը, որը 1997 թ. հոկտեմբերին աշխատանքի է ընդունվել Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության հետախուզական բաժնում, իր նամակում պնդում է, որ հակահայկական ահաբեկչական գործողություններ են ծրագրվել եւ իրագործվել ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ Վրաստանում, Ռուսաստանում եւ Իրանում:

Իսմայիլովը 2004 թ. մայիսի 20-ին հրավիրվել է Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարություն, որտեղ եւ ձերբակալվել է: Մի քանի ամիս անց նա ազատազրկման է դատապարտվել պետական դավաճանության՝ Ռուսաստանի օգտին լրտեսության մեղադրանքով: Նամակում Իսմայիլովը պարզաբանում է, թե ինչն է իրեն ստիպել հրապարակավ տեղեկացնել հանրությանը. «Ես արդեն տարել եմ երկու ինֆարկտ, իմ կյանքին քիչ ժամանակ է մնացել եւ շատ կարեւոր է, որ իմ երեխաներն արդեն այսօր իմանան, թե ով է իրենց հայրը, ինչպես պետք է սիրել հայրենիքը, ինչ բան է ընկերական հավատարմությունը: Այդ պատճառով խնդրում եմ ձեզ հրապարակել ներկայացվող փաստաթղթերը»:

Նամակում Իսմայիլովը խոստովանում է, որ 1991-95 թթ. ղեկավարելով ԱԳՆ ազգամիջյան հակամարտությունների դեմ պայքարի բաժինը, ծրագրել եւ իրականացրել է հետախուզական-դիվերսիոն գործողություններ՝ Ստեփանավան քաղաքի ավտոճանապարհային կամրջի եւ Իմիրիի կամրջի (ադրբեջանական գյուղ Վրաստանի Մառնեուլի շրջանում - **խմբ.**), ինչպես նաեւ Վրաստանից Հայաստան մտնող գազախողովակաշարի պայթեցումները:

Իսմայիլովը խոստովանել է, որ կարողացել է 30 կգ տրոտիլ տեղադրել Երեւանի «Էրեբունի» հյուրանոցում (1993 թ.-խմբ.): Նախկին գործակալը նամակում նաեւ նշել է, որ Կուբանում եւ Ստավրոպոլում կազակների անունով իրականացրել է տեղի երկու հայկական գրասենյակների պայթեցումները, իսկ հետագայում հանդես գալով ԱՍԱԼԱ-ի անունից, պայթեցրել է «Կուբանի սուրհանդակ» հակահայկական տրամադրվածությամբ թերթի խմբագրատունը:

Ամենաուշագրավն Իսմայիլովի այն պնդումն է, համաձայն որի 1994 թ. նախապատրաստվել էին Երեւանի կենտրոնում գտնվող կառավարական շենքերի համալիրի պայթեցումները, այդ նպատակով պետք է օգտագործվեր 3 տոննա տրոտիլ: Սակայն 1994 թ. հոկտեմբերյան իրադարձությունները (պետական հեղաշրջման հերթական փորձը) Բաքվի իշխանությունների ուշադրությունը շեղեցին Հայաստանի կառավարական շենքերի պայթեցման բարբարոսական ծրագրից: Իսմայիլովը պնդում է, որ 1995 թ. մարտին նախապատրաստվում էր Թավրիզի հայկական եկեղեցու պայթեցումը, սակայն դա եւ չիրագործվեց Ադրբեջանում ներքաղաքական լարվածության պատճառով:

Ադրբեջանի հատուկ ծառայությունների հետ երկար տարիներ համագործակցած Իսմայիլովը նամակում պնդում է, որ հակահայկական ահաբեկչական գործողություններ ծրագրելու եւ իրականացնելու հարցում օգտագործել է ավելի քան 80 պաշտոնական աղբյուրներ, այդ թվում՝ վրացական «Մխեդրիոնի» ռազմաքաղաքական խմբավորման առաջնորդ, այժմ հանգուցյալ Ջաբա Իոսելիանիի եւ վրացական հետախուզության դեպարտամենտի ղեկավար, գեներալ-մայոր Ավթանդիլ Իոսելիանիի տեղեկությունները:

«Գեներալ Իոսելիանիից ես ստանում էի այն տեղեկատվությունը, որ նա ստանում էր Հայաստանից, իսկ ես նրան էի փոխանցում Աբխազիայում գտնվող չեչենական հետախուզության կողմից ստացվող տեղեկատվությունը», ասել է նա:

Ալեֆպեր Իսմայիլովը նամակը գրել է ռուսերենով: Հիշեցնենք, որ www. real azer. com ինտերնետային կայքէջի խմբագիրը Էյնուլլա Ֆաթուլաեւն է, որը ապրիլին Բաքվում «Մոնիտոր» շաբաթահանդեսի սպանված խմբագիր Էլմար Հուսեյնովի տեղակալն էր:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Տասնյակ զոհեր Իրաքի հյուսիսում

Առեւանգված է Անբարի նահանգապետը

Երեկ առավոտյան Իրաքի մայրաքաղաքում եւ երկրի հյուսիսում տեղի ունեցած ահաբեկչություններից զոհվել են 54 անձինք, կան տասնյակ վիրավորներ: Իրաքյան անվտանգության մարմինների տվյալները վկայակոչելով Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ ամենախոշոր ահաբեկչությունն իրականացվել է Սադդամ Հուսեյնի հայրենի քաղաք Տիկրիտում, որտեղ ավտոկայանատեղիում ականված ավտոմեքենայի պայթյունից 31 մարդ է զոհվել: Վիրավորների թիվը հասնում է 70-ի: Իրաքի անվտանգության ուժերը շրջափակել են քաղաքը: Ապրիլի 3-րդ տասնօրյակում այնտեղ սպանվել էին իրաքցի 9 զինվորներ:

Իրաքի հյուսիսում գտնվող Հավիջա քաղաքում մահապարտ ահաբեկիչն իրեն պայթեցրել է նորակոչիկների խմբի մեջ: Զոհվել են 20 եւ վիրավորվել 30 անձինք: Հավիջան իրաքցի ապստամբների գլխավոր հենակետերից մեկն է:

Բաղդադում ականված երկու ավտոմեքենաների եւ ինքնաշեն մի ռումբի պայթյուններից սպանվել են 3 եւ վիրավորվել 16 անձինք: Զոհերը եւ վիրավորների մեծ մասը ոստիկաններ են: Ավտոմեքենաներից մեկը պայթեցվել է Դորա թաղամասում գտնվող ոստիկանության պահակակետի մոտ:

Իրաքցի գրոհայինները առեւանգել են Անբարի նահանգապետ Ռաջա Նաուաֆին: Երեկ հայտնի դարձավ, որ առեւանգումը տեղի է ունեցել նահանգի Քայիմ եւ Ռամադի քաղաքների միջեւ գտնվող պահակակետում: Առեւանգիչները պահանջում են ամերիկյան զորքերը դուրս բերել Քայիմ քաղաքից, որտեղ վերջին օրերին սպանվել են տասնյակ գրոհայիններ: Առեւանգիչները հեռախոսով իրենց պահանջը ներկայացրել են նահանգապետի եղբորը:

Քայիմում ամերիկացիները «Մատադոր» ռազմական գործողությունն սկսել են կիրակի օրը: Նրանք կարծում են, որ վատ վերահսկվող Անբարի նահանգում թաքնվում են ահաբեկիչ Աբու Մուսաբ ալ Զարքավիի բազմաթիվ հետեւորդներ: Քայիմում եւ շրջակա բնակավայրերում իրաքցիները կատաղի դիմադրություն են ցույց տալիս ամերիկացիներին: BBC-ն հաղորդում է, որ տեղաբնակներից շատերն ապահովության նկատառումներով լքել են իրենց տները:

Կվասնեւսկին պարզաբանում է ռուս-լեհական հարաբերությունների լարվածության պատճառները

Լեհաստանի նախագահ Ալեքսանդր Կվասնեւսկին լեհ-ռուսական հարաբերությունների ներկայիս սառնությունը կապում է Ուկրաինայի նախագահական ընտրությունների ճգնաժամին իր երկրի ու Եվրամիության միջամտության հետ: Մայիսի 9-ին Մոսկվայում Մեծ հաղթանակի 60-ամյակի տոնակատարությանը մասնակցելուց առաջ Կվասնեւսկին լեհական ռադիոյին տված հարցազրույցում հայտարարել էր, որ լեհ-ռուսական հարաբերությունները սրվել են հենց Ուկրաինայի ճգնաժամի պատճառով:

Մոսկվայից վերադառնալուց հետո Կվասնեւսկին հույս հայտնեց, որ լարվածությունը մշտական բնույթ չի ստանա, «եթե չբորբոքվի անպատասխանատու հայտարարություններով ու գործողություններով»:

BBC-ն ընդգծում է, որ լարվածության մյուս պատճառն այն է, որ մայիսի 9-ին ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինն իր ելույթում վիրավորել է պատերազմի լեհ վետերաններին, Լեհաստանի անունը չնշելով հակահիտլերյան կոալիցիայի մասնակիցների թվում:

Ինքը՝ Կվասնեւսկին, կիրակի օրը Մոսկվայում Լեհաստանի դեսպանատանը ելույթ ունենալով ռուսաստանցի վետերանների պարգեւատրման արարողության ժամանակ, հայտարարեց, որ 1939 թ. Գերմանիայի հետ մեկտեղ Լեհաստանի վրա է հարձակվել նաեւ ԽՍՀՄ-ը: Նա Մոլոտովի եւ Ռիբենտրոպի գաղտնի դաշինքն անվանեց «երկու ամբողջատիրությունների համաձայնություն» եւ Ռուսաստանին կոչ արեց «ընդունել պատմական փաստերը եւ պատմական չարիքը»:

Ինչ վերաբերում է լեհ ժողովրդին, Պուտինի ելույթից վիրավորված լեհերը զանգվածաբար բոյկոտում են Լեհաստան հյուրախաղերի մեկնած Մեծ թատրոնի ներկայացումները: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Վարշավայում եւ Օլշտինում երկու ներկայացում արդեն չեղյալ է հայտարարվել տոմսերի զանգվածային վերադարձման պատճառով:

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

Թբիլիսիում Բուշի ելույթի պահին նետված նռնակը վտանգավոր չի եղել

Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար Գելա Բեժուաշվիլին երեկ ճեպասուլիսի ժամանակ հայտարարել է, որ մայիսի 10-ին Թբիլիսիի Ազատության հրապարակում Ջորջ Բուշի ելույթի ժամանակ նետված նռնակը վտանգ չի ներկայացրել: ԱՄՆ նախագահը ելույթ էր ունեցել ամբիոնից, իսկ նրա կողքին կանգնած էին եղել Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին եւ այլ ղեկավարներ:

Լրագրողների հարցերին պատասխանելիս Բեժուաշվիլին ասել է, թե, ըստ նախնական տվյալների, «խորհրդային արտադրության «Հկբ-5» ձեռքի նռնակ է եղել, որը պայթունակ չէ»:

Նախորդ օրվա երեկոյան, Բուշի ԱՄՆ վերադառնալուց հետո ամերիկյան գաղտնի ծառայության ներկայացուցիչ Ջոնաթան Չերին NBC հեռուստաընկերության եթերում հայտարարել էր, որ Վրաստանի հատուկ ծառայությունների գործակալները Ազատության հրապարակում վերցրել են Բուշի ելույթի պահին նետված եւ չպայթած մի նռնակ: Ամերիկացի գործակալներն իրենք չեն տեսել այդ նռնակը:

Բեժուաշվիլին նշել է, որ վրացի գործակալներից մեկը նռնակը գտել է նախագահների ամբիոնից 50 մետրի վրա: «Այն գցողներն ըստ երեւույթին ուզեցել են վախեցնել մարդկանց եւ աղմուկ բարձրացնել մամուլում», ընդգծել է ԱԱԽ քարտուղարը:

Միջադեպի պահին հրապարակում ավելի քան 120 հազար մարդ է եղել, ուստի շատ դժվար կլինի գտնել մեղավորին: RFI ռադիոկայանի տվյալներով, ամերիկացի մի խումբ գաղտնի գործակալներ Վրաստան են գործուղվել միջադեպի մանրամասնությունները պարզելու:

ԱՄՆ-ը Վրաստանի՞ն է տվել «գունավոր հեղափոխություններ» արտահանելու «առաքելությունը»

1-ին էջից

«Հրաշալի փոփոխություններ են տեղի ունենում Բաղդադից մինչեւ Բեյրութ եւ Բիշքեկ: Բայց նախքան Իրաքի «մանուշակագույն», Ուկրաինայի «նարնջագույն» կամ «մայրիների հեղափոխությունը» Լիբանանում, Վրաստանում տեղի ունեցավ «վարդերի հեղափոխությունը», ասաց Բուշն իր ելույթում:

Ավելին, ԱՄՆ նախագահը նշեց այն տարածաշրջանը, որտեղ տեղաբաշխված երկրների ժողովուրդները, Բուշի խոսքերով, օրինակ վերցնելով վրացիներից՝ ձգտում են ազատության: Հավանական «գունավոր հեղափոխություններ» ընդգրկող տարածաշրջանը, Բուշի պատկերացմամբ, «ձգվում է Սեւ ծովից դեպի Կասպից, դեպի Պարսից ծոց եւ ավելի հեռու»:

Վրաստանի նախագահը զգալով աշխարհի գերհզոր տերության նախագահի շունչը, ավելի առաջ գնաց եւ նշեց նաեւ հստակ երկրի անունը՝ Բելառուս: «Ես ուզում եմ մի բան ասել: Մենք բոլորս պատասխանատվություն ենք կրում ամբողջ աշխարհում ժողովրդավարության տարածման հարցում սկսած Բելառուսից, որտեղ ժողովուրդը արժանի է ազատության: Մենք կանգնել էինք ուկրաինացի ժողովրդի կողքին եւ կանգնելու ենք բոլոր ժողովուրդների կողքին, սկսած Հյուսիսային Կորեայից կամ Կուբայից: Սա մեր առաջարկն է ձեզ, պրն նախագահ», ոգեւորված նայելով Բուշին իր ելույթում ասաց Սաակաշվիլին:

Վրաստանի նախագահն ակնհայտ ոչ կոռեկտ հայտարարություններ է անում ոչ միայն Բելառուսի, այլեւ իր անմիջական հարեւանների հասցեին: Ըստ «Մեդիամաքսի», Սաակաշվիլին ֆրանսիական «Մոնդ» թերթին տված հարցազրույցում պատասխանելով Ադրբեջանում հեղափոխության հնարավորության հարցին՝ ասել է. «Իլհամ Ալիեւը հասկանում է իր երկրում բարեփոխումների անցկացման կարեւորությունը: Իլհամ Ալիեւը ֆանատիկոս չէ: Կտեսնենք, նաեւ այլեւս ընդդիմության հանրահավաքը դաժանաբար ցրելու հրաման չի տա, ինչպես վարվեց երկու տարի առաջ»:

Այսօր համաշխարհային մամուլում հրապարակվում են վերլուծություններ, որով փորձ է արվում ոչ միայն կանխատեսել, թե հերթական ո՞ր երկրի նախագահին է տապալելու «գունավոր հեղափոխությունը», այլեւ նման հրապարակումներով ակնհայտ հոգեբանական եւ քաղաքական ճնշումներ են բանեցվում նրանց նկատմամբ: Երբ տեղի ունեցավ «վարդյա հեղափոխությունը», խոսվում էր Ուկրաինայի մասին: Ուկրաինան դարձավ «նարնջագույն»: Ապա սկսեցին գրել կիրգիզական «կակաչների» մասին: Ժողովրդավարության միջինասիական «օազիսը» «կակաչների» հետ ստացավ նաեւ արյուն, բռնություններ եւ կողոպուտ: Քանի որ 2005 թ. աշնանը Ադրբեջանում նախատեսված են խորհրդարանական ընտրություններ, ուրեմն հերթն Ալիեւի՞նն է: Համենայն դեպս, Վրաստանում ավելի շատ է խոսվում Ադրբեջանի մասին: Վրացական մամուլը պնդում է, որ հեղափոխության համը տեսած կմարականներն աջակցել են, որպեսզի ադրբեջանցի երիտասարդներն էլ սովորեն, թե ինչպես են իշխանություն տապալում:

Թե որտեղ կլինի հաջորդ հեղափոխությունը, այնքան էլ կարեւոր չէ: Ակնհայտ է, որ Մ. Նահանգները վճռական է տրամադրված եւ ԱՊՀ տարածքում, Միջին եւ Մերձավոր Արեւելքի երկրներում իրականացնում է, իրենց խոսքերով եւ իրենց պատկերացրած ժողովրդավարական, անարյուն հեղափոխություններ: Թբիլիսիում Բուշի ունեցած ելույթից տպավորություն է ստեղծվում, որ այդ առաքելությունն իրականացնելու խնդրում լուրջ դերակատարություն է վերապահվելու Սաակաշվիլուն, որին դեռեւս չի հաջողվել կարգի գցել իր երկիրը:

Կաննում բացվեց 58-րդ ավանդական կինոփառատոնը

Երեկ երեկոյան Ֆրանսիայի միջերկրածովյան Կանն քաղաքում 58-րդ անգամ բացվեց ավանդական միջազգային կինոփառատոնը: Հանդիսավարը բելգիացի երիտասարդ դերասանուհի Սեսիլ դը Ֆրանսն էր: Փառատոնը բացվեց ֆրանսիացի կինոբեմադրիչ Դոմինիկ Մոլի «Լեմինգ» ֆիլմով: «Ֆրանսպրեսը» հաղորդում է, որ փառատոնն այս տարի լուսաբանում են 4 հազար լրագրողներ: Այս անգամ շեշտը դրվում է ավանդական եւ վստահելի արժեքների վրա, մեծ տեղ են գրավում հեղինակային գործերը, մասնավորապես Գուս վան Սանտի, Դեյվիդ Կրոնենբերգի, Վիմ Վենդերսի, Լարս ֆոն Թրիերի, Ջիմ Ջարմուշի, Ատոմ Էգոյանի եւ այլոց ֆիլմերը:

Մրցութային ծրագրին ներկայացված են աշխարհի 15 երկրների 21 լիամետրաժ ֆիլմեր: Դրանց թվով առաջատարը Միացյալ Նահանգներն է՝ 4 ֆիլմ: Ֆրանսիան ներկայացնում է 3 ֆիլմ, 3 այլ ժապավեններ Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Բելգիայի եւ Իտալիայի համատեղ արտադրություններ են: Մասնակցում են նաեւ Բելգիայի, Գերմանիայի, Հոնկոնգի, Դանիայի, Իսրայելի, Իտալիայի, Իսպանիայի, Կանադայի, Մեքսիկայի, Չինաստանի, Թայվանի, Հարավային Կորեայի եւ Ճապոնիայի կինեմատոգրաֆիստներ:

Փառատոնը կավարտվի մայիսի 22-ին: Միջոցառման մասնակիցների եւ հյուրերի համար գլխավոր իրադարձություն է համարվում Ջորջ Լուկասի «Աստղային պատերազմների» վերջին դրվագը, որը կոչվում է «Սիթերի փոխվրեժը»: Դրա ցուցադրությունը տեղի կունենա մայիսի 15-ին, իսկ Ֆրանսիայի կինոթատրոններում ֆիլմի ցուցադրությունը կսկսվի 3 օր անց: Ժյուրին այս տարի գլխավորում է հայտնի սերբ կինոբեմադրիչ Էմիր Կուստուրիցան: Հրավիրյալ կինոաստղերի թվում են Սկարլետ Յոհանսոնը, Վել Քիլմերը, Էվան Մաքգրեգորը, Բիլ Մյուրեյը, Միկի Ռուրկը, Վուդի Ալենը, Շերոն Սթոունը, Բյուլ Օփիլսը, Ժյուլիետ Բինոշը:

Մրցույթից դուրս կցուցադրվի Բեռլինալեի հաղթող Ֆաթիհ Ակինի նոր ֆիլմը: Մրցույթում հաղթանակի գլխավոր հավակնորդներ են համարվում Դեյվիդ Կրոնենբերգի «Բռնության պատմություն», Լարս ֆոն Թրիերի «Մանդալեյ» եւ Ատոմ Էգոյանի «Որտեղ է ճշմարտությունը» ֆիլմերը:

Գ. Ք.

ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

Արեւմտյան Հայաստանի ճարտարապետական մշակույթը Հրայր Բազեի լուսանկարներում

«Հայ ամեն մի ընտանիքի դասագիրք». այսպես են անվանում լուսանկարիչ Հրայր Բազեի աշխատանքների ալբոմը մասնագետները: Դեռեւս 1992-ից Արեւմտյան Հայաստանի բազմաթիվ քաղաքներ, ճարտարապետական հուշարձաններ է լուսանկարել Հրայր Բազեն, որոնք ամփոփվել են վերջերս Երեւանում լույս տեսած «Երկիր» ժողովածուում:

Երեկ Ս. Փարաջանովի տուն-թանգարանում կազմակերպված շնորհանդեսի ժամանակ ճարտարապետության դոկտոր Մուրադ Հասրաթյանը, գեղանկարիչ Հակոբ Հակոբյանը, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Աշոտ Մելքոնյանը բարձր գնահատեցին Հրայր Բազեի աշխատանքը: «Ամեն մի հայ ընտանիք պետք է ունենա այս ժողովածուն, որպեսզի անընդհատ տեսնի եւ ճանաչի այն բոլոր տարածքները, հուշարձանները, որոնց մասին լսել է դեռ փոքրուց», ասաց թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը:

Դեռեւս 92-ից Աճյան Սրբազանը տեսել է Մոնրեալի «Հորիզոն» շաբաթաթերթում տպագրված Անիի լուսանկարները եւ Հրայրին առաջարկել ստեղծել Արեւմտյան Հայաստանի լուսանկարների հավաքածու: Հրայր Բազեն երեկ իր խոսքում կարեւորեց Սրբազանի մեծ հովանավորությունը այս աշխատանքում: Նա ալբոմը նվիրել է Սրբազանի հիշատակին:

Հրայրը խոստովանում է, որ սկզբում քիչ բան գիտեր մեր պատմության մասին, սակայն այս ընթացքում շատ բան է սովորել: Աշոտ Մելքոնյանը գնահատելով կատարված աշխատանքը, ասում է, որ այն կարեւոր փաստաթուղթ է մասնագետների, պատմաբանների համար: Այս տարիներին արդեն նկատելի են Արեւմտյան Հայաստանում թուրքերի ավերածությունները, մասնավորապես կան լուսանկարներ, որտեղ պատկերված եկեղեցիներում արդեն մեր հարեւանները հասցրել են փոփոխություններ անել: Հրայրը տարբեր ժամանակների լուսանկարներն իրար կողքի է ներկայացնում:

Ալբոմում ներկայացված է Արարատյան դաշտից մինչեւ Կիլիկիա ընկած տարածքի բնությունը, ճարտարապետական մշակույթը: «Ցավոք, հայ ճարտարապետության պատմության մասնագետներս հնարավորություն չունենք մոտից ուսումնասիրելու պատմական Հայաստանում թողած մեր մշակութային ժառանգությունը, ասաց Մուրադ Հասրաթյանը: Սա մեր ուսումնասիրությունների համար բավականին հիմնավոր նյութ է: Այստեղ մենք տեսնում ենք, որ մեր մշակույթը դեռ կա, պահպանվում է, եւ հենց այս փաստաթղթով կարող ենք մեր պահանջատիրական խոսքն ուղղել թշնամուն»:

Գեղանկարիչ Հակոբ Հակոբյանը համոզված է, որ թշնամին ամեն րոպե հանդիպելու է Անիի, Աղթամարի մշակույթին եւ հասկանալու է, որ դա իրենը չէ: Աշխատանքը կարեւոր է նաեւ այն բանով, որ կան առաջին անգամ լուսանկարված վայրեր, հուշակոթողներ: Հրայր Բազեն դրանցից առանձնացրեց Նարեկ քարերը:

460 լուսանկարներից բաղկացած այս ալբոմը շարունակություն է ունենալու: Իսկ տարիներ առաջ Սրբազան Աճյանը պատգամել է լուսանկարել եւ պատմությանը թողնել աշխարհով մեկ սփռված հայկական կոթողները, մշակույթի հուշարձանները:

Թ. Մ.

Ներկայացնում է British Council Armenia-ն

Բրիտանական խորհրդի մշակույթի եւ կրթության հայկական բաժանմունքը (այն ղեկավարում էր օրերս մեկնած Ռոջեր Բաղը) Հայաստանի կամերային նվագախմբի հետ եւ Լոնդոնի «Սուրբ Սարգիս» բարեգործական ընկերության աջակցությամբ կազմակերպել էր լոնդոնյան հանրահայտ Չիլինգիրյան լարային քառյակի մեկշաբաթյա այցելություն Երեւան: Տրվեցին երեք համերգ եւ վարպետության դասընթաց Կամերային երաժշտական տանը: Լեւոն Չիլինգիրյանը, որը 30 տարուց ավելի ղեկավարում է իր իսկ ստեղծած խումբը, հանդես եկավ նաեւ որպես մենակատար եւ դիրիժոր:

Կամերային երաժշտության այդ փոքր փառատոնի նշանակությունը կարելի է գնահատել ըստ մի քանի կետերի: Նախ եւ առաջ՝ որպես բրիտանացի եւ հայ երաժիշտների համատեղ ձեռնարկում: Երկրորդ՝ որպես Հայաստանում 20-րդ դարի անգլիացի կոմպոզիտորների ստեղծագործությունը ներկայացնելու հնարավորություն: Երրորդ՝ որպես անչափ սեղմ ժամկետում ծրագրեր նախապատրաստած Հայաստանի կամերային նվագախմբի պրոֆեսիոնալիզմի ստուգատես: Վերջապես, կարելի է գնահատել ըստ երաժշտության ոճերի եւ ձեւերի բազմազանության: Կատարողների՝ գեղագիտական մտադրությունների ընդհանրությունը միասնականություն հաղորդեց փառատոնին. լոնդոնցի հյուրերը եւ երեւանցի երաժիշտները վայրկենապես հասկանում էին իրար, ներքին համերաշխությունն արտացոլվում էր նրանց համույթային նվագում:

Անշուշտ, համերգներին տոն տվեց Չիլինգիրյան քառյակը հետեւյալ կազմով. Լեւոն Չիլինգիրյան (1-ին ջութակ), Չառլզ Սյուարթ (2-րդ ջութակ), Սյուզի Մեսարոշ (ալտ), Ֆիլիպ դը Գրուբ (թավջութակ): Երաժիշտների բարձր կուլտուրան եւ համերգային հարուստ փորձը տարբեր ձեւերով դրսեւորվեցին կատարվող ստեղծագործություններում: Չիլինգիրյան քառյակն ավելի շուտ ձգտում էր կոմպոզիտորական տեքստի ընթերցման խստության, քան մեկնաբանման յուրօրինակ երանգների: Այստեղից էլ՝ երաժշտական պարզաբանման զսպվածությունն ու բնականությունը:

Առաջին համերգի (ապրիլի 28) ծրագրում ընդգրկված էին Լ. վան Բեթհովենի երկու լարային կվարտետներ (թիվ 10 մի բեմոլ մաժորը եւ թիվ 11 ֆա մինորը) եւ Մայքլ Թիփեթի թիվ 2 կվարտետը: Համերգը բացած 11-րդ կվարտետը տպավորիչ է իր վերջնամասով. կոմպոզիտորի ուշ շրջանի կվարտետներում զարգացում ստացած Larghetto espressivo-ն հնչեց զուտ ռոմանտիկական ավանդույթի ոգով:

Այդ կվարտետի 3-րդ մասի ընթերցումն աչքի ընկավ բացահայտ ռոմանտիկական զգացմունքների՝ կրքոտության եւ բրբռունության ներկայությամբ: Սակայն հյուրերը Բեթհովենի երեւակայության ռոմանտիկական ռակուրսն առավել հետեւողականորեն իրացրին 10-րդ՝ այսպես կոչված «տավիղային» կվարտետում (ելնելով վերջնամասի բնույթից): Ստեղծագործության առաջին մասը հագեցած էր տեմբրային երանգավորմամբ, որի շնորհիվ բեթհովենյան թեմատիկ աշխատանքի յուրաքանչյուր փուլն իր իմաստն էր ստանում: Առաջին ջութակի վիրտուոզ հասկությունները, ըստ երեւույթին, կանխորոշեցին երրորդ մասի թռիչքային (մեր կարծիքով, փոքր-ինչ արագացված) տեմպը: Ինչպես այստեղ, այնպես էլ երկրորդ մասում՝ շուբերտյան ոճով հանդարտ, բայց ներքուստ դինամիկ նոկտյուրնում, համույթի գերազանց ներդաշնակությունը թողեց անջնջելի տպավորություն:

Երեւանում առաջին անգամ հնչեց Մայքլ Թիփեթի (1905-1998) 2-րդ կվարտետը: Նրա 100-ամյակը նշում են ամբողջ աշխարհում: Կվարտետն ստեղծվել է նրա նշանավոր «Մեր ժամանակի զավակը» (1941) օրատորիայից հետո՝ արտահայտելով սկսված պատերազմի տրամադրությունները: Հարցական հնչերանգներով պարփակվող վերջնամասը լույս է սփռում նախորդ մասերի զարգացման վրա: Ծավալուն առաջին մասում պարային կերպարները միավորվել են անգլիական երաժշտությանը բնորոշ հովվերգական կերպարների հետ: Բ. Բարտոկի ոճը

հիշեցնող հակիրճ, բայց արտահայտիչ երրորդ մասը եւս ուղղված է պարային ռիթմիկային: Իսկ երկրորդ մասը՝ Andante-ն, Թիփեթի կվարտետի հայեցակարգի կենտրոնն է: Ֆուգատոյի տեսքով այստեղ կենտրոնացված ամբողջ շրջափուլի պոլիֆոնիկ գաղափարը քնարական-փիլիսոփայական խորհրդածության առիթ է դարձել: Չիլինգիրյան քառյակը վերամբարձ եւ երկարաշունչ երաժշտության գեղեցկությունը հագեցրեց ապրումակցության «թրթռանով»:

Անգլիական երաժշտությունը կազմեց հաջորդ համերգի միջուկը. կատարվեցին լարային քառյակի եւ նվագախմբի համար գրված երկու ստեղծագործություններ՝ Էդվարդ Էլգարի (1857-1934) Introduction & Allegro-ն եւ Հյու Վուդի (ծնվ. 1932 թ.) Serenade and Elegy-ն: Հետռոմանտիկական տոների ոճով գրված «Նախերգանքից» հետո Էլգարի Ալլեգրոն հառնեց որպես ծավալուն կոնցերտային-վիրտուոզ պիես: Բոլոր միջոցները՝ թե՛ պոլիֆոնիկ զարգացումը, թե՛ concerto grosso-ի տարրերը եւ թե՛ հուզական ապրումնավորումներն ուղղված են նվագախմբային վառ կտավի ստեղծմանը: Ներշնչանքով, երաժշտության կուռ պաթետիկայով միավորված էին նվագում Քառյակը եւ նվագախումբը Արամ Ղարաբեկյանի հմուտ ղեկավարությամբ:

Մեկնաբանման միասնականությամբ աչքի ընկավ նաեւ Հ. Վուդի Սերենադի եւ էլեգիայի կատարումը: Կոմպոզիտորը երկն ստեղծել է 1999 թ. դստեր հիշատակին: Առաջին մասը, ըստ երեւույթին, կենսագրական բնույթ ունի. վալսի թեմաները զուգորդվում են դեռահասի աղջկա կերպարի հետ: Երկրորդ մասը՝ էլեգիան, ուշադրությունն արտաքին միջավայրից տեղափոխում է ներքինի վրա: Չնայած Ա. Շյոնբերգի երաժշտության (օրինակ՝ նրա «Պայծառացված գիշեր» նվագախմբային պիեսի) հետ ակնհայտ մերձավորությանը, Վուդի ստեղծագործության էթիկական ներդաշնակությունը ծավալվում է ըստ սեփական կյանքի կանոնների: Ձեւի պլաստիկությունը, ֆակտուրային ու տեմբրային հնարամիտ լուծումները (օրինակ, ռեգիստրային զուգադրումների հակադրությունները, մեկ գործիքից դեպի նվագախումբ կամ քառյակ ճկուն անցումները, մասնավորապես Թամար Պետրոսյանի մենանվագում) եւ, իհարկե, պոլիֆոնիկ հագեցվածությունը՝ այս ամենը նպաստեց երեւանյան ունկնդիրների շրջանում ստեղծագործության մեծ հաջողությանը:

Այդ երեկո (մայիսի 1-ին) կատարվեց Էդվարդ Գրիգի Սոլ մինոր կվարտետի նվագախմբային տարբերակը, որտեղ, ինչպես միշտ, նորվեգ դասականի երաժշտության դրամատիկ տոնուսը ներթափանցված է ազգային յուրօրինակությամբ: Վերջին երեկոյի ժամանակ (մայիսի 4-ին) նույնպես կատարվեց կվարտետ նվագախմբային փոխադրմամբ, այս անգամ՝ Ֆ. Մենդելսոնի՝ մահվան տարում (1847 թ.) գրած 6-րդ կվարտետը: Կատարումը ղեկավարում էր կոնցերտմայստերի վահանակի մոտ նստած Լեւոն Չիլինգիրյանը: Գերազանց հնչեցին երկրորդ եւ չորրորդ մասերը՝ վերարտադրվեցին հնչյունային նյութի խռովարար-ըմբոստ ոգին եւ անհրաժեշտ լարվածությունը: Հետաքրքրական է, որ ինչպես սկերցոն, այնպես էլ վերջնամասը երաժշտական առումով նախապատրաստում են Յ. Բրամսի ապագա գաղափարները: Գերմանացիները, ինչպես եւ անգլիացիները, ավանդույթն ամեն ինչից վեր են դասում:

Վերջին համերգը բացած Վ. Ա. Մոցարտի ռե մաժոր K-136 Դիվերտիսմենտը Չիլինգիրյանը մեկնաբանեց կամերային-համույթային ոգով: Առավել հաջող էին եզրամասերը, դանդաղ երկրորդ մասում անբավարար էր ամբողջ երաժշտական հյուսվածքի մշակումը: Փոխարենն անթերի կատարվեց Ալան Հովհաննեսի (1911-2000) Ջութակի եւ նվագախմբի 2-րդ կոնցերտը: Ամբողջ կյանքն ԱՄՆ-ում ապրած այդ ժամանակ քառասնամյա հայ կոմպոզիտորը կոնցերտը գրել է նեոկլասիկ սյուիտի ձեւով: Յոթ մասանոց ստեղծագործությունը Հովվերգությունից մինչեւ Օրհներգություն (օգտագործված է շարական) տոգորված է ազգային մելոսով: Հետաքրքրական է պարային հինգերորդ եւ աշուղական վեցերորդ մասերի հակադրությունը: Մենանվագը կատարող Լ. Չիլինգիրյանն այդ «աշուղական» մասը նվագեց «սոլի» ստորին լարով, նմանվելով ալտի (թե՞ քամանչայի) ձայնին եւ դրա շնորհիվ ընդգծելով սրտաճմլիկ հայրենաբաղձությունը, որն ինքը (ինչպես եւ Ա. Հովհաննեսը) հոգու խորքում պահպանում է հարազատ տուն դարձած Մեծ Բրիտանիայում:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր

Գերմանիայի կանանց բռնցքամարտի հայազգի «աստղը»

Համբուրգում Սյուզի Կենտիկյանի եւ Լյուսի Խոռնակրվայի պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի մենամարտն ընդամենը 37 վայրկյան տեւեց: Հայ մարզուհին հուժկու հարվածով նոկաուտի ենթարկեց մրցակցուհուն՝ տոնելով պրոֆեսիոնալ ռինգում իր 3-րդ հաղթանակը: Մարզադահլիճում գտնվող հանդիսականներից շատերը հիասթափված էին, որ մենամարտն այդքան կարճ տեւեց: Իսկ ահա Սյուզիի երկրպագուներն ուրախ էին իրենց սիրելիի հերթական հաղթանակով: Վերջինս հնարավորություն էր ստացել իր 100 բարեկամների համար մուտքի տոմսեր ձեռք բերել: Համբուրգյան «Ագոն» ակումբի բռնցքամարտիկները մրցավայր էին եկել «Սյուզի՝ ոսկյա աղջիկ» ցուցապաստառներով: Համբուրգում 1 մ 55 սմ հասակ ունեցող հայ բռնցքամարտիկին «միլիոն դոլարանոց երեխա» են անվանում:

Սյուզին 1996 թ. Համբուրգ է տեղափոխվել Հայաստանից, ընտանիքով: Մի քանի տարի ընտանիքը բնակվել է փախստականների ճամբարում: Շատերի նման Սյուզիի ընտանիքին էլ սպառնացել է երկրից արտաքսվելու վտանգը, բազմիցս ոստիկանությունն անհանգստացրել է նրանց, նույնիսկ մեկ անգամ գիշերով նրանց օդանավակայան են տարել:

Հինգ տարի առաջ Սյուզին եղբոր հետ ընդունվել է բռնցքամարտի դպրոց, սկսել յուրացնել մարզաձեւի գաղտնիքները: Մասնակցելով մի շարք մենամարտերի, Սյուզին բազմիցս հաղթող է ճանաչվել՝ արժանանալով վարպետի կոչման ու մի շարք մրցանակների: Հետագայում նա ընդգրկվեց պրոֆեսիոնալների շարքը: Դա հնարավորություն տվեց լուծելու ընտանիքի սոցիալական խնդիրները: Այժմ Սյուզիի ընտանիքը ոչ մի խնդիր չունի երկրի իշխանությունների հետ եւ կարող է հանգիստ ապրել Գերմանիայում: Բռնցքամարտի ակումբի գործադիր տնօրեն Պետեր Հանբասը գտնում է, որ Սյուզին Գերմանիայի կանանց բռնցքամարտում ամենամեծ հեռանկար ունեցող մարզուհին է: Սյուզին շատ ուրախ է իր հաջողությունների համար: 17-ամյա մարզուհին հինգ տարի շարունակ քրտնաջան մարզվել է եւ այսօր հասել է իր նպատակին: Նա շատ է աշխատում վարպետությունը կատարելագործելու վրա եւ երազում է նվաճել աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսը:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Հովհաննես Թահմազյան. «Միկան» երջանիկ թիմ է գյումրեցիներիս համար

Հովհաննես Թահմազյանը գավաթի մրցաշարերում անցկացրած խաղերի քանակով յուրօրինակ ռեկորդակիր է: Գավաթի եզրափակիչը նրա 68-րդ խաղն էր: Ճակատագրի բերումով «Շիրակում» եզրափակիչ 3 հանդիպումներում էլ հաջողությունը երես էր թեքել Թահմազյանից: Եվ ահա «Միկայում» միայն 4-րդ փորձից Թահմազյանը դարձավ գավաթակիր:

- Անչափ ուրախ եմ, որ վերջապես հաջողվեց վայելել գավաթի նվաճման բերկրանքը: Մինչ այդ «Շիրակում» մասնակցել եմ 3 եզրափակիչի, առաջինում նույնիսկ գոլ եմ խփել, սակայն պարտվել ենք: Շատ գոհ ու շնորհակալ եմ թիմի երկրպագուներից մեզ աջակցելու համար, տղաներից, որ առաջինից մինչեւ վերջին վայրկյանները նվիրումով խաղացին: Մրցակիցներից յուրաքանչյուրն էլ արժանի էր հաղթանակի: Բայց մենք ավելի ուժեղ գտնվեցինք:

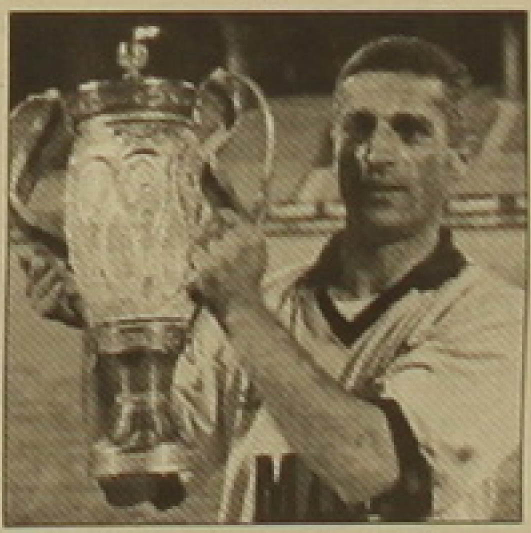

- Խաղից առաջ վստա՞հ էիր, որ հաղթելու եք:

- Սովորաբար եզրափակիչ խաղերում թիմերի հնարավորությունները հավասար են գնահատվում: Ճիշտ է, մեր թիմում փորձառու ֆուտբոլիստների թիվը գերակշռում էր, սակայն ամեն ինչ որոշվելու էր խաղադաշտում: Այսօր մարզական բախտը մեր կողմն էր, հաղթեցինք, ինչի համար շատ ուրախ եմ:

- Այսօր նաեւ նախկին շիրակցիներ Տիգրան Դավթյանը, Արտյոմ Բեռնեցյանն ու Արտաշես Անտոնյանն առաջին անգամ գավաթակիր դարձան:

- Իրոք, «Միկան» երջանիկ թիմ է գյումրեցիների համար: Կարելի է ասել, որ այսօր նաեւ նախկին շիրակցիների օրն էր: Ուրախ եմ նաեւ նրանց համար, որ իրենց էլ հաջողվեց մասնակիցը դառնալու նման մեծ հաջողության:

- Եզրափակիչ խաղում կրկին քեզ հոգեհարազատ դիրքում էիր խաղում:

- Մրցաշրջանի սկզբում վնասվածք ունեի, մոտ 2 ամիս այն զգալ էր տալիս, հիմնականում փոխարինման էի դուրս գալիս եւ խաղում էի որպես հենակետային կիսապաշտպան: Աստիճանաբար մարզիչն ինձ իմ նախկին դիրքը վերադարձրեց: Պատրաստ եմ խաղալ այնտեղ, որտեղ մարզիչը հարմար կգտնի:

Հայ ռեգբիստների հաղթական մեկնարկը

Ռեգբիի Հայաստանի հավաքականը հաղթանակով մեկնարկեց Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլում: Մեր ռեգբիստներն ընդգրկված են ընտրական 3-րդ գոտու 3-րդ խմբում, որտեղ մրցակիցներն են Նորվեգիայի, Ֆինլանդիայի, Ադրբեջանի, Բոսնիայի եւ Իսրայելի հավաքականները: Ընտրական մրցաշարի առաջին խաղում մեր ընտրանին Թել Ավիվում 47-15 հաշվով պարտության մատնեց Իսրայելի ռեգբիստներին: Պատասխան հանդիպումը կկայանա հունիսի 11-ին Աբովյանի քաղաքային մարզադաշտում: Եզրափակիչի ուղեգիր կնվաճի ընտրական մրցաշարի հաղթողը:

Լավագույնը Տիգրան Գեւորգյանի ելույթն էր

Դոնի Ռոստովում անցկացվեց Սամուրդաշեւ եղբայրների մրցանակի խաղարկության հունահռոմեական ըմբշամարտի մրցաշարը, որին մասնակցեցին 11 երկրների 180 ըմբիշներ: Հայաստանից մրցագորգ դուրս եկան 13 մարզիկներ: Նրանցից բոլորից հաջողը գյումրեցի Տիգրան Գեւորգյանի ելույթն էր: Տիգրանը մինչեւ 46 կգ քաշային ըմբիշների մրցավեճում գերազանցեց իր բոլոր մրցակիցներին եւ արժանացավ հաղթողի կոչմանը: Մեր եւս երեք ըմբիշներ նվաճեցին բրոնզե մեդալներ: Մրցանակակիրներ դարձան Նորայր Խաչատրյանը (54 կգ), Հովհաննես Վարդերեսյանը (58 կգ) եւ Սարգիս Տոնոյանը (64 կգ):

Ռումինացի ըմբիշը զբաղվում է թմրաբիզնեսով

Նախկինում հանրահայտ ռումինացի ըմբիշ, օլիմպիական երեք խաղերի մասնակից, աշխարհի ու Եվրոպայի առաջնությունների բազմակի մրցանակակիր Էնդեր Մեմետը մեղադրվում է թմրանյութերի տեղափոխման համար: Ռումինիայի եւ Բուլղարիայի սահմանագծի մաքսային կետի աշխատակիցները նրա մեքենայում հայտնաբերել են 14,5 կգ հերոին: Ռումինական ոստիկանության կարծիքով, 38-ամյա Մեմետը հանցագործ խմբի անդամներից է, որոնք Թուրքիայից Ռումինիայով Արեւմտյան Եվրոպայի երկրներ են տեղափոխում թմրանյութեր: Մաքսավորների գնահատմամբ, Մեմետի մեքենայում հայտնաբերված թմրանյութի ընդհանուր արժեքը 200 հազար եվրո է:

Մեկնարկն անհաջող էր

Համբուրգում մեկնարկել է «Masters» շարքի թենիսի հերթական մրցաշարը, որի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 2 մլն 82 հազար եվրո է: 64 մասնակիցներից 16 ուժեղագույնները վիճակահանությամբ «գրվել» են, որպեսզի նախնական փուլերում միմյանց հետ չհանդիպեն: Ուժեղագույնների թվում են նաեւ Անդրե Աղասին (8-րդը) եւ Դավիթ Նալբանդյանը (9-րդը): Իսկ ցուցակը գլխավորում է թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերը: Ռաֆայել Նադալը, որ նախորդ շաբաթ հաղթող էր ճանաչվել Հռոմում, վնասվածքի պատճառով հրաժարվել է մասնակցությունից:

Աղասին ու Նալբանդյանն անհաջող մեկնարկեցին: Աղասին պարտվեց իտալացի Լոպեսին ((2-6, 6-7), իսկ Դավիթը համառ պայքարում զիջեց շվեդ Սյոդերլինգին (6-7, 5-7): Առանց մեծ ճիգերի Ֆեդերերը հաղթեց Վերդասկոյին (6-4, 6-3): Առաջին փուլը հաջողությամբ հաղթահարեցին նաեւ ռուսաստանցիներ Մարատ Սաֆինն ու Նիկոլայ Դավիդենկոն: Պայքարը շարունակում են նաեւ Կոստան, Գաուդիոն, Հըբաշին, Կորիան, Վոլանդրին, Նովակը, Կանյասը:

ՇԱԽՄԱՏ

Սոֆիայում կպայքարեն ոչ-ոքիների դեմ

Այսօր Սոֆիայում մեկնարկում է շախմատի մրցաշարը 6 ուժեղագույն շախմատիստների մասնակցությամբ: Դեռ երբեք Բուլղարիայի մայրաքաղաքը չէր հյուրընկալել նման ուժեղ կազմ ունեցող մրցաշարի մասնակիցների: Մրցաշարը ՖԻԴԵ-ի 20-րդ կարգին է դասվում: Ճիշտ է, կազմակերպիչներին այդպես էլ չհաջողվեց մեկ մրցաշարում միավորել ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակի առաջին վեց տեղերը զբաղեցնող շախմատիստներին: Ինչպես հայտնի է, Կասպարովը հայտարարել է շախմատից հեռանալու մասին, իսկ Լեկոն պատճառաբանել է Լինարեսի ու Մոնակոյի մրցաշարերից հետո հոգնածությունը: Թեեւ նրանց բացակայությանը, Սոֆիայում բավական հետաքրքրական պայքար է սպասվում: Մրցավեճի կբռնվեն Վիշվանաթան Անանդը, Վեսելին Թոփալովը, Վլադիմիր Կրամնիկը, Մայքլ Ադամսը, Հուդիթ Պոլգարն ու Ռուսլան Պոնոմարյովը: Մրցաշարը կանցկացվի երկու շրջանով:

Սոֆիայի մրցաշարը կառանձնանա իր յուրահատկությամբ: Որոշվել է պայքարել ոչ-ոքիների դեմ, ուստի, մրցակարգի համաձայն, մրցակիցները խաղաղ դաշն կարող են կնքել միայն դիրքը երեք անգամ կրկնելու կամ հավերժական շախի միջոցով եւ այն դեպքում, եթե տեսականորեն հնարավոր չէ հաղթել: Մյուս դեպքերում մրցավարների պահանջով մրցախաղը պետք է շարունակվի մինչեւ կողմերից մեկի հաղթանակը:

Քննարկվել է մարզական դիսպանսերի վերստեղծման հարցը

Գաղտնիք չէ, որ առանց մարզական բժշկության ժամանակակից սպորտում անհնար է բարձր նվաճումների հասնել: Ինչպես եւ բոլոր քաղաքակիրթ երկրներում, Հայաստանում էլ ժամանակին գործել է մարզական դիսպանսերը, որտեղ տասնամյակներ շարունակ բուժվել, հետազոտվել են մեր մարզիկները: Սակայն, ցավոք, արդեն 5-6 տարի լուծարվել է մարզական դիսպանսերը, որի կարիքն այսօր առավել եւս զգացվում է:

Մարզական դիսպանսերի վերաբացման հարցը երեկ քննարկվել է սպորտդեպարտամենտում կայացած խորհրդակցությունում: Ինչպես տեղեկացանք սպորտդեպարտամենտի մամուլի ծառայությունից, սպորտդեպարտամենտի նախագահ Իշխան Զաքարյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպված խորհրդակցությանը մասնակցել են մարզական բժշկության բնագավառի մի խումբ անվանի մասնագետներ՝ բժշկական գիտությունների դոկտոր Մարինա Աղաջանյանը, վնասվածքաբան Արտո Սոֆյանը, հոգեբան Հարություն Բաբայանը, թերապեւտներ Ստեփան Գրիգորյանն ու Ստեփան Հովհաննիսյանը, բժշկագիտական խորհրդի նախագահ Ռաֆայել Թոռոյանը եւ այլք:

Խորհրդակցության ընթացքում քննարկվել են մարզական դիսպանսերի կառուցվածքին, սարքավորումների ձեռքբերմանը, աշխատակիցների հաստիքներին վերաբերող հարցեր: Նշվել է, որ սարքավորումների ձեռքբերման համար կառավարությունը հատկացրել է 53 մլն դրամ: Առողջապահության նախարարության հետ նախնական պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել 31 աշխատակիցների հաստիքների հատկացման մասին: Աշխատավարձի տարեկան ֆոնդը կկազմի 22 մլն դրամ: Նախատեսվում է մարզական դիսպանսերը հիմնել օլիմպիական հավաքականների հանրապետական կենտրոնում, որտեղ կգործի նաեւ հակադոպինգային ծառայություն: Հարկ եղած դեպքում մեր մարզական բժիշկները կվերապատրաստվեն Մոսկվայում: Պետպատվերով հաջորդ տարի Երեւանի բժշկական համալսարանը մարզական բժշկության բնագավառի 3 շրջանավարտ կունենա:

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է Երեւան քաղաքում գործող «Արաք-Գոլդ» ՍՊԸ ԼՂԸ-ին տեխնիկական նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 1,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 17-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է Երեւան քաղաքի Աջափնյակ համայնքում հողի սեփականատեր Վ. Ղարիբյանի ռոզման նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 6,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 17-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ARG ՀԱՅՌՈՒՍԳԱԶԱՐԴ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀայՌուսգազարդ» ՓԲԸ կողմից մրցույթով գնումների կատարման

«Հայռուսգազարդ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը 2005 թ. ընթացքում նախատեսում է ձեռք բերել 4 մ3/ժամ նոմինալ ծախսով 48000 հատ և 6 մ3/ժամ նոմինալ ծախսով 32000 հատ բնական գազի կենցաղային հաշվիչ:

«Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ գնումների կենտրոնական հանձնաժողովը հրավիրում է Ձեզ մասնակցելու բնական գազի կենցաղային հաշվիչների մատակարարման ARG-05-04 և ARG-05-05 մրցույթներին, որոնք տեղի կունենան 2005 թ. մայիսի 10-ից մինչև 2005 թ. հունիսի 21-ը:

Մրցույթներում հաղթող կճանաչվեն այն մասնակիցները, որոնք կբավարարեն մրցութային առաջարկի պահանջները և կառաջարկեն ապրանքի նվազագույն գինը:

Մրցույթներին մասնակցության հրավերները կարելի է ստանալ «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ վարչական շենքում (Հայաստանի Հանրապետություն, 375091, ք. Երեւան, Թբիլիսյան խճուղի 43, հեռ./ֆաքս (37410) 294-888, 294-783):

Մրցույթների մասնակցության հայտերը կարելի է ներկայացնել ռուսերեն լեզվով «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ, ոչ ուշ 2005 թ. հունիսի 21-ը, ժամը 11:00 (տեղական ժամանակով) Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, 375091, Թբիլիսյան խճուղի 43, 4 հարկ Տեխնիկական վարչություն, հեռ./ֆաքս (37410) 294-888, 294-783):

Ծանուցում

Հայաստանում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանատունը հայտարարում է

Հյուբերտ Համֆրիի անվան կրթաթոշակի հերթական մրցույթը

Այս ծրագրով մասնագիտական գործունեության որոշակի փորձ ունեցող մասնագետները մեկնում են Միացյալ Նահանգներ՝ մեկ տարի ամերիկյան առաջնակարգ համալսարաններում ուսանելու եւ համապատասխան մասնագիտական փորձառություն ձեռք բերելու նպատակով: Կրթաթոշակը մրցութային կարգով տրվում է պետական եւ մասնավոր ոլորտներում հասարակական աշխատանք կատարողներին: Ծրագիրը կրթական աստիճան չի շնորհում, ուսումն ավարտելիս տրվում է վկայական ԱՄՆ կառավարության կողմից:

Այս ծրագիրը գործում է 1978թ.-ից՝ ի հիշատակ եւ ի պատիվ սենատոր եւ ԱՄՆ փոխնախագահ Հյուբերտ Համֆրիի: Թեկնածուների ընտրությունը կատարելիս դիտարկվում է առաջատար մասնագետ դառնալու ներուժն ու նվիրումը հանրային ծառայությանը:

Ոլորտներ.

- Գյուղատնտեսական զարգացում/գյուղատնտեսական տնտեսագիտություն
- Լրագրություն
- **Թմրանյութերի չարաշահում. համաճարակաբանություն/կանխարգելում/իրազեկում/բուժում
- Տնտեսական զարգացում
- Կրթության կառավարում
- Ֆինանսներ եւ բանկային գործ
- ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ. քաղաքականություն եւ կանխարգելում
- Իրավագիտություն եւ մարդու իրավունքներ
- Բնական ռեսուրսների եւ շրջակա միջավայրի կառավարում
- Սպառազինությունների տարածման դեմ պայքար
- Հանրային առողջապահության քաղաքականություն եւ կառավարում
- Հանրային քաղաքականության վերլուծություն եւ հանրային վարչարարություն
- Մարդկանց ապօրինի շահագործման դեմ պայքար
- Քաղաքաշինություն եւ տարածքային պլանավորում:

**Թմրանյութերի չարաշահումների ոլորտում (NIDA) շեշտը դրվում է համաճարակաբանության, կանխարգելման, իրազեկման ու բուժման վրա: NIDA-ի համար դիմողները պետք է ունենան բժշկական գիտությունների, առողջապահության, կենսաբժշկական, հոգեբանական գիտությունների կամ սոցիոլոգիայի դոկտորի կոչում: Այն թեկնածուները, ովքեր ունեն միայն մագիստրոսի կոչում, սակայն ունեն նշանակալի մասնագիտական կամ հետազոտական աշխատանքների փորձ, նույնպես կարող են դիմել:

Դիմելու կարգը

Հետաքրքրված թեկնածուները պետք է դիմում ներկայացնեն ԱՄՆ դեսպանատուն: Տեղում ընտրություն կատարելուց հետո վերջնական թեկնածությունները կուղարկվեն ԱՄՆ՝ անկախ հանձնաժողովների քննությանը: Այս հանձնաժողովները առաջարկներ կներկայացնեն Ուիլյամ Ֆուլբրայթի անվան օտարերկրյա կրթաթոշակների հանձնաժողովին: Արդյունքները կհայտարարվեն մինչեւ մարտ, իսկ ուսումնառությունը կսկսվի օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին:

Առաջադրվող պահանջներ՝

- Հայաստանի քաղաքացիություն եւ մշտական բնակություն,
- բակալավրի կոչում,
- հինգ տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ,
- ղեկավարին բնորոշ հատկանիշներ ու հանրային ծառայության փորձ,
- անգլերենի վարժ իմացություն:

Կրթաթոշակն ապահովում է ճանապարհածախսը, ուսման վարձը համալսարանում, պատահարների/հիվանդության ապահովագրությունը, ամսական նպաստը ու ֆինանսավորում գրքերի ու մասնագիտական պիտույքների համար: Այս ծրագրի մասնակցին ուղեկցող ընտանիքի անդամներին ֆինանսական աջակցություն չի ցուցաբերվում:

Ծրագրին չեն կարող դիմել՝

- ուսուցիչները եւ դասախոսները, որոնք չեն զբաղվում կրթության ոլորտի քաղաքականության մշակմամբ եւ կառավարմամբ,
- անցած 7 տարիների ընթացքում 1 տարուց ավել ԱՄՆ-ում ուսանած մասնագետները,
- անցած 5 տարիների ընթացքում 6 ամսից ավելի ԱՄՆ-ում ապրած անհատները,
- Տեխնիկական, ակադեմիական կամ հետազոտական աշխատանք կատարող մասնագետները:

Դիմումների ձեւերը կարող եք ձեռք բերել ԱՄՆ դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի բաժնից կամ դեսպանատան ինտերնետ կայքից http://www.usa.am/announcements: Ներկայացվող նյութերը պետք է լինեն մեքենագրված կամ համակարգչով տպված: Առաջին փուլը հաջողությամբ անցած թեկնածուները պետք է հանձնեն անգլերենի քննություն՝ TOEFL, որից հետո նրանց գործերը կուղարկվեն Վաշինգտոն՝ վերջնական քննության:

Լրացված դիմումները պետք է հանձնվեն ԱՄՆ դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի բաժնի մշակութային հարցերով օգնական Անահիտ Խաչատրյանին: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 464724, այնուհետեւ ներքին համարը՝ 4310:

Դիմումները ներկայացնել մինչեւ ***2005 թ. հունիսի 17-ը:***

CARD
center for agribusiness & rural development

Center for Agribusiness and Rural Development (CARD) Vacancy Announcement 05-04

The Center for Agribusiness and Rural Development (CARD) is a foundation registered in Oct 2004. It will assume activities of the USDA Marketing Assistance Project aimed to assist farmers and agribusinesses in producing, marketing, and exporting food and related products to increase incomes, create jobs, and raise the standard of living for rural Armenians through provision of an integrated package of technical, financial, and marketing assistance. To fulfill these programs the following positions are announced:

Opening Date: May 13, 2005
Closing Date: May 23, 2005, 18:00 PM

Irrigation and Water Management Specialist

Under the direct supervision of the CARD Rural Development Manager, the Irrigation and Water Management Specialist is responsible for creating and implementing new and existing rural development projects and providing technical assistance. Specialist will initiate and oversee the design and implementation of irrigation projects, establish and manage a system for effective monitoring and evaluation for ongoing irrigation projects and develop a system of appraisal/approval for new projects. This position is located within CARD s Rural Development Department.

Rural Development Specialist

Under the direct supervision of CARD s Rural Development Manager, the Rural Development Specialist is responsible for creating and implementing rural development projects and technical assistance. Incumbent will undertake sector work on CARD-supported efforts in agricultural and SME development in rural areas, review and strengthen relevant research, education, and outreach projects in alignment with CARD s goals, and initiate systematic needs assessment to identify specific problems and opportunities that require technical assistance for SMEs and farmer groups. This position is located within CARD s Rural Development Department.

Gender and Youth Programs Specialist

Under the direct supervision of CARD s Rural Development Manager, the Gender and Youth Programs Specialist is responsible for creating and implementing rural gender and youth development projects. This includes the identification, preparation, implementation, and appraisal of rural development projects, implementation of innovative ideas for promoting women-driven initiatives, management of a U.S. 4-H style Rural Youth Program based on Youth Clubs in all regions of Armenia, provision of leadership to a team of project personnel, invited experts, and cooperating partners working on youth projects, and supervision of grant programs for all women-lead businesses, dairy, crafts, and environmental protection/other Youth Clubs, as well as educational activities.

This position is located within CARD s Rural Development Department.

Detailed job descriptions and requirements may be found at: www.usda.am/job . Please send a CV highlighting the experience, with the names of 3 references and a cover letter to the following address: cardjobs@usda.am ,
or deliver a hard copy to USDA MAP office to the address:
74 Teryan St., Yerevan (building of Ag. Academy, entrance from Teryan St.).
Please clearly indicate the position you apply for.

No phone calls please. Only selected eligible candidates will be contacted for an interview.

ARG
ՀԱՅՌՈՒՍԳԱԶԱՐԴ

«Հայռուսգազարդը» տեղեկացնում է

Հայրենական մեծ պատերազմում տարած հաղթանակի 60-ամյակի կապակցությամբ բոլոր վետերանները կարող են դառնալ բաժանորդ՝ առանց գազահաշվիչի համար գանձվող 40 հազար դրամ կանխավճարը մուծելու, գազի տարածքային ծառայություն ներկայացնելով վետերանի կարգավիճակի մասին միասնական նմուշի փաստաթուղթ եւ տեղեկանք բնակության վայրից:

Գործընթացը կշարունակվի առանց ժամկետի սահմանափակման:

ОБЪЯВЛЕНИЕ

о тендере на приобретение товаров, объявляемом ЗАО "АрмРосгазпром"

Закрытое Акционерное Общество "АрмРосгазпром" предусматривает в течение 2005г. осуществить закупку бытовых счетчиков природного газа с номинальным расходом 4 куб. м/час- 48000 штук и 6 куб. м/час-32000 штук.

Центральная Комиссия по закупкам ЗАО "АрмРосгазпром" приглашает Вас на участие в тендерах ARG-05-04 и ARG-05-05 на поставку бытовых счетчиков природного газа, которые состоятся с 10 мая 2005 г. по 21 июня 2005г.

Победителями будут признаны участники, представившие конкурсные предложения, удовлетворяющие требованиям тендера и имеющие наименьшую стоимость.

Приглашения на участие в тендерах можно получить в центральном офисе ЗАО "АрмРосгазпром" (Республика Армения, 375091, г. Ереван, Тбилисское шоссе 43. тел. Телефон/Факс: (374 10) 294-888, 294-783).

Заявки на участие в тендерах можно представлять на русском языке в ЗАО "АрмРосгазпром" (Республика Армения, 375091, г. Ереван, Тбилисское шоссе 43. 4 этаж Техническое управление, тел. тел./факс: (374 10) 294-888, 294-783) не позднее 1100 (местное время) 21 июня 2005г.

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 11. 05. 2005 Գինը՝ 100 դրամ